

OTDK-DOLGOZAT

2015

**A ZWACK UNICUM NYRT. 2000. ÉVI C. TÖRVÉNY ÉS IFRS
SZERINTI BESZÁMOLÓINAK ÖSSZEHASONLÍTÁSA**

**THE COMPARISON OF THE FINANCIAL STATEMENTS OF ZWACK
UNICUM NYRT. BASED ON THE ACT C OF 2000 ON ACCOUNTING
AND INTERNATIONAL FINANCIAL REPORTING STANDARDS**

Kézirat lezárva: 2014. november 10.

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETÉS	- 3 -
1. NEMZETI ÉS GLOBÁLIS SZINTŰ SZÁMVITELI SZABÁLYOZÁSOK.....	- 5 -
1.1. A SZÁMVITELI TÖRVÉNY (2000. ÉVI C. TÖRVÉNY)	- 6 -
1.2. A US GAAP	- 8 -
1.3. AZ IFRS RENDSZERE	- 9 -
1.3.1. Szervezeti felépítés.....	- 9 -
1.3.2. Céljai és jellemzői	- 10 -
1.3.3. Az IFRS és a US GAAP közötti konvergencia program	- 10 -
1.4. AZ IFRS-EK HAZAI BEVEZETÉSE	- 11 -
2. LÉNYEGES STANDARDOK ISMERTETÉSE ÉS ÖSSZEHAONLÍTÁSA A MAGYAR SZABÁLYOZÁSSAL	- 14 -
2.1. A KONCEPCIONÁLIS KERETSZABÁLYOK	- 14 -
2.2. IAS 1 PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOK PREZENTÁLÁSA	- 17 -
2.3. IAS 16 INGATLANOK, GÉPEK, BERENDEZÉSEK	- 20 -
2.4. IAS 37 CÉLTARTALÉKOK, FÜGGŐ KÖTELEZETTSÉGEK ÉS FÜGGŐ KÖVETELÉSEK	- 21 -
2.5. IAS 12 NYERESÉGADÓK	- 22 -
3. ANYAG ÉS MÓDSZER	- 25 -
3.1. AZ ALKALMAZOTT MÓDSZEREK.....	- 25 -
3.2. CÉGBEMUTATÁS	- 26 -
3.2.1. A Zwack Unicum Nyrt. története	- 26 -
3.2.2. A Zwack napjainkban	- 26 -
4. A ZWACK UNICUM NYRT. MÉRLEGEINEK ÖSSZEHAONLÍTÁSA.....	- 29 -
4.1. A MÉRLEGEK ELEMZÉSE.....	- 29 -
4.2. BEFEKTETETT ESZKÖZÖK	- 30 -
4.3. TÁRGYI ESZKÖZÖK.....	- 32 -
4.4. SAJÁT TŐKE	- 38 -
4.5. CÉLTARTALÉKOK	- 40 -
4.6. NYERESÉGADÓK	- 43 -
5. KÖVETKEZTETÉSEK, JAVASLATOK	- 48 -
ÖSSZEFOGLALÁS	- 52 -
SZAKIRODALMI JEGYZÉK.....	- 53 -
MELLÉKLETEK.....	- 56 -

BEVEZETÉS

Napjainkban a globalizáció egyre gyorsabb ütemű, és egyre inkább részét képezi a mindennapoknak az élet számos területén. Többek között megemlíthetjük a kommunikáció felgyorsulását, hiszen a nap bármely percében, bármikor elérhetünk egy másik embert a Föld bármely pontján, hasonlóképpen számos nagyvállalat rendelkezik leányvállalatokkal szerte a világon, akikkel folyamatos kapcsolatot tartanak. Éppen ez utóbbi ok miatt jelent meg az igény a különböző országok számviteli rendszereinek összehangolására, egymáshoz való közelítésére.

A számvitel célja a vagyon és vagyonváltozás kimutatása, mégpedig úgy, hogy ezen információkat felhasználók megbízható és valós képet kapjanak a vállalkozás pénzügyi, vagyoni és jövedelmezőségi helyzetéről (KOZMA, 2001a). A számvitel céljának meghatározása alapján is megállapíthatjuk, hogy fontos az, hogy a számviteli beszámolók adatait felhasználók valós és releváns információkhoz jussanak. Mindezt kiegészíthetjük az összehasonlíthatóság fogalmával is, mivel a nemzeti határok eltűnése, és a nemzetközi kapcsolatok szélesedése miatt ez is egy fontos szemponttá vált.

Az IAS-okat (International Accounting Standards) és később az IFRS-eket (International Financial Reporting Standards) ezen okok miatt hozta létre a Nemzetközi Számviteli Standard Testület, az IASB (korábban IASC), hogy legyen egy olyan standardrendszer, mely szerte a világon alkalmazható pénzügyi beszámolási standardokat kínál és melyek által a számviteli rendszerek közelíthetők egymáshoz. Így az ez alapján készült beszámolók egymással összehasonlíthatókká válnak, mely a nemzetközi befektetők és érdekeltek munkáját megkönnyíti. Jelenleg több mint 120 országban szerte a világon engedélyezik és alkalmazzák az IFRS-eket, mely ezen standardok világszintű elterjedését és térhódítását jelenti (IO1).

A nemzetközi beszámolási standardok bevezetése és alkalmazása nagy aktualitással bír, hiszen 2005-től az EU tagországainak tőzsdéin jegyzett cégek konszolidált éves beszámolóikat az IFRS-ekkel összhangban kötelesek elkészíteni, továbbá 2014. december 15-étől a másik elterjedt nemzetközi számviteli rendszert, a US GAAP-et alkalmazó cégeknek is át kell állniuk az IFRS-ek alkalmazására, illetve hazánkban is jelentősek a törekvések ezen standardok folyamatos bevezetésére.

Diplomadolgozatom témáját az IFRS-ek bevezetésének aktualitása miatt választottam, hiszen ez még hazánkban is egy új területnek számít, így számos kérdés merülhet fel azzal kapcsolatban, hogy mennyire változik meg a standardok alkalmazása által egy vállalat

vagyona és eredménye, vagyis hogy tulajdonképpen hogyan hat egy társaság beszámolójára az IFRS-ek alkalmazása.

A dolgozat céljaként tűztem ki, hogy megvizsgáljam, hogy a mérlegtételeket illetően a 2000. évi C. törvény és a nemzetközi standardok alapján milyen hasonlóságok és különbségek fedezhetők fel, illetve, hogy mindezek hogyan jelennek meg egy tőzsdei cég, a Zwack Unicum Nyrt. hazai szabályozás szerint készült és IFRS szerinti beszámolójában.

Mindezek vizsgálatához először elméleti áttekintésre van szükség, mely keretén belül bemutatom a nemzeti szintű számviteli rendszerek közül a hazai szabályozást, a 2000. évi C. törvényt, majd a nemzetközi rendszerek közül ismertetem a US GAAP főbb sajátosságait, illetve az IFRS-ek kialakulásának történetét, céljait és jellemzőit. A téma aktualitása miatt írok az IFRS-ek hazai bevezetésének jelenlegi állapotáról és az ezzel kapcsolatos célkitűzésekről.

A szakirodalmi háttér ismertetése után a Zwack Unicum Nyrt. rövid bemutatása következik, mely után az elemzésekre helyezem a hangsúlyt. Az elemzéshez a Társaság 2013/14. évi hazai szabályozás alapján készült egyedi beszámolóját és IFRS szabályozás alapján készült egyedi beszámolóját használtam fel. Ahhoz, hogy a magyar és IFRS szabályozás közötti eltérések szembetűnőek és szemléletesek legyenek, a Társaság mérlege vizsgálatának keretén belül a tárgyi eszközök, saját tőke, céltartalék, illetve az adófizetési kötelezettség megjelenítését, értékelését elemzem. Ebben a fejezetben betekintést nyerhetünk az eltérő értékelésekből és megjelenítésekből adódó különbségekre.

Mindezeket követően a következtetések, javaslatok során arra térek ki, hogy az eltérő számviteli rendszerek alkalmazása mennyiben változtatja meg egy társaság beszámolóját, ezáltal hogyan hat a döntéshozatalra, és hogyan befolyásolja a befektetők általi megítélését.

1. NEMZETI ÉS GLOBÁLIS SZINTŰ SZÁMVITELI SZABÁLYOZÁSOK

Magyarországon a vállalkozások a többször módosított, 2000. évi C. törvény (Számviteli törvény) alapján végzik számviteli tevékenységüket, melynek alkalmazásával olyan valós, megbízható összképet biztosító beszámolót tudnak készíteni, és ez alapján olyan tájékoztatást tudnak nyújtani a gazdasági szereplők számára, mely a cég pénzügyi, vagyoni és jövedelmi helyzetéről a valóságnak megfelelő, hű képet tükröz. Természetesen a Számviteli törvény összhangban áll az EU irányelveivel, és más nemzetközi számviteli elvekkel, keretszabályokkal (KOZMA, 2001b).

A globalizáció, és az egyre nagyobb méreteket öltő nemzetközi kapcsolatok miatt az elmúlt évtizedekben egyre fontosabbá vált az, hogy világszinten a cégek beszámolóit, pénzügyi kimutatásait összehasonlíthatók legyenek, azaz ez az igény a számviteli szabályozás szintjeivel kapcsolatos problémát vetett fel. Mégpedig azt, hogy ha egy vállalat több ország területén is működik, azaz leányvállalatai vannak, akkor a vállalatcsoport melyik ország szabályozását kövesse, hogy beszámolóikat a döntéshozók, felhasználók értelmezni tudják (LAKATOS et al., 2013)?

Így e probléma alapján a számviteli szabályozás több szintjét különíthetjük el: nemzeti, nemzeti szint fölötti, regionális, és globális szintek. A nemzeti szint azt jelenti, hogy adott számviteli szabályok nemzeti keretek között alkalmazandók, elfogadottak és módosíthatók. Ilyen hazánkban a 2000. évi C. törvény. A nemzeti szint fölötti szinten lévő számviteli szabályozások több országra is kiterjednek, mely országok együtt világgazdasági szempontból jelentős területnek számítanak. Létezik a regionális szint is, mely elnevezést az EU (korábban EGK) számviteli irányelveire használták. Ezek az irányelvek tulajdonképpen keretszabályoknak minősülnek, melyek az egységesítést szorgalmazták, és amelyeket a globális szint elődjének tekinthetünk. A regionális szintet pedig a globális szintű számviteli szabályozás követi (LAKATOS et al., 2013).

Amint már említettem, a globalizáció életre hívta azt az igényt, hogy a befektetők egységes szabályok alapján elkészített beszámolókból szerezzenek információt a gazdasági társaságokról. Ez az igény először az USA tőzsdéin jelent meg, így a tőzsdei cégek számára kötelező jelleggel előírták az Általánosan Elfogadott Számviteli Alapelvek, a US GAAP (Generally Accepted Accounting Principles) alkalmazását. Viszont ezt a szabályozást így nemcsak a tőzsdei cégek alkalmazták, hanem azok leányvállalatai is, így nem mondható, hogy a szabályozás alkalmazása egy szűk körre terjedt ki. Európában az 1970-es évektől indult meg

a jogharmonizáció a számvitel területén. A létrehozott számviteli irányelvek célja biztosítani azt, hogy a cégek vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetükről valós és megbízható információkat nyújtsanak, valamint, hogy az egyes tagállamok pénzügyi kimutatásai összehasonlíthatóvá váljanak. 2002-ben az EU szabályozta az 1606/2002-es rendeletében, hogy a tőzsdei cégeknek a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardokat, az IFRS-eket (International Financial Reporting Standards) kell alkalmazniuk konszolidált éves beszámolójuk elkészítése során, melyeket 2001 előtt Nemzetközi Számviteli Standardoknak, IAS-oknak (International Accounting Standards) neveztek. Mivel ez esetben is a tőzsdei cégek leányvállalatai is alkalmazták a szabályozást, így az IFRS is globális szabályozássá vált (MADARASINÉ, 2004).

Láthatjuk, hogy így két globális számviteli szabályozás működik egymás mellett: a US GAAP és az IFRS. Fontos kérdéssé vált az, hogy a két szabályozásból egyet hozzanak létre. Az eddigi lépések alapján nyilvánvaló, hogy az IFRS marad az egyetlen globális szabályozás. Sor került az egységes Keretszabályok megalkotására, mely a két rendszert közelíti egymáshoz, valamint az USA tőzsdéin lehetővé vált, hogy a nem amerikai vállalkozások az IFRS-ek alapján elkészített beszámolóikkal jelenjenek meg (LAKATOS et al., 2013).

A következőkben ismertetni fogom a főbb jellemzőit és szabályozásait a 2000. évi C. törvénynek, a számunkra legfontosabb nemzeti szintű szabályozásnak, illetve bemutatom a két globális szintű szabályozás, a US GAAP és az IFRS főbb jellemzőit is, valamint a közöttük zajló konvergencia programot. Ezt követően röviden kitérek az IFRS-ek hazai bevezetésének jellemzőire is.

1.1. A Számviteli törvény (2000. évi C. törvény)

Ahhoz, hogy egy piacgazdaság megfelelően működni tudjon, elengedhetetlen, hogy a piac szereplői információkhoz jussanak a gazdálkodók pénzügyi, vagyoni és jövedelmezőségi helyzetéről, és ez alapján döntéseket hozzanak. A 2000. évi C. törvény olyan szabályokat tartalmaz, melyek lehetővé teszik, hogy a hatálya alá tartozó gazdálkodók megbízható és valós összképet nyújtó tájékoztatást adjanak a piacgazdaság szereplői számára. A törvény hatálya alá a gazdálkodók tartoznak, ami magában foglalja a vállalkozókat, a Magyar Nemzeti Bankot, az államháztartás szervezeteit, az egyéb szervezeteket, valamint az általuk és természetes személyek által létrehozott oktatási, egészségügyi és szociális intézményeket (ÉVA, 2010).

A törvény szabályozza a gazdálkodók beszámolási és könyvvezetési kötelezettségét, valamint azokat az alapelveket, melyeket alkalmazniuk kell a beszámolás és könyvvezetés során. Továbbá meghatározza a nyilvánosságra hozatalra, közzétételre, és könyvvizsgálatra

vonatkozó követelményeket is. Az, hogy a gazdálkodók a beszámoló melyik formáját választják és készítik el, függ az éves nettó árbevétel nagyságától, a mérlegfőösszegtől, és az üzleti évben foglalkoztatottak létszámától. A beszámoló lehet: éves beszámoló, egyszerűsített éves beszámoló, összevont (konszolidált) éves beszámoló, egyszerűsített beszámoló, és mikrogazdálkodói egyszerűsített éves beszámoló (KOZMA, 2001b) (DOBÓ, 2013).

Éves beszámolót köteles készíteni a kettős könyvvitelt vezető gazdálkodó, ha két egymást követő üzleti évben a mérleg fordulónapján a három mutatóérték közül, bármelyik kettő, meghaladja az alábbi határértékeket:

- a mérlegfőösszeg az 500 millió forintot,
- az éves nettó árbevétel az 1000 millió forintot,
- az üzleti évben átlagosan foglalkoztatottak létszáma az 50 főt (DOBÓ, 2013).

A törvény 19.§ (1) bekezdése alapján az éves beszámoló részei a mérleg, eredménykimutatás és kiegészítő melléklet. A beszámolóval egyidejűleg üzleti jelentést is kell készíteni, mely nem a beszámoló része. Nagyon fontos, hogy a mérlegben és az eredménykimutatásban az előző év adatait is fel kell tüntetni, az adatok összehasonlíthatósága érdekében. A gazdálkodónak rögzíteni kell számviteli politikájában, hogy „A” vagy „B” változatú mérleget és eredménykimutatást készít, illetve, hogy eredménykimutatása összköltség vagy forgalmi költség eljárással készül-e (ÉVA, 2010).

Egyszerűsített éves beszámolót készít az a gazdálkodó, akinél a fenti három mutatóérték közül legalább kettő nem haladja meg a határértékeket (DOBÓ, 2013).

Egyszerűsített éves beszámoló helyett mikrogazdálkodói egyszerűsített éves beszámolót is készíthet a gazdálkodó, ha a következő három mutatóérték közül, bármelyik kettő nem haladja meg a határértékeket:

- a mérlegfőösszeg a 100 millió forintot
- az éves nettó árbevétel a 200 millió forintot
- az üzleti évben átlagosan foglalkoztatottak létszáma a 10 főt (DOBÓ, 2013).

Egyszerűsített beszámolót készít az egyszeres könyvvitelt vezető gazdálkodó, illetve összevont (konszolidált) éves beszámolót készít az anyavállalat (ÉVA, 2010).

A beszámolónak könyvvezetéssel alátámasztottnak kell lennie, tehát értelmezni kell a könyvvezetési kötelezettséget is. A számviteli törvény 12.§ (1) bekezdése alapján „A könyvvezetés az a tevékenység, amelynek keretében a gazdálkodó, a tevékenysége során

előforduló, a vagyoni, pénzügyi, jövedelmi helyzetére kiható gazdasági eseményekről folyamatosan nyilvántartást vezet és azt az üzleti év végével lezárja (I10).”

Tehát hazánkban a nemzeti szintű számviteli szabályozást a 2000. évi C. törvény, a számviteli törvény jelenti, mely alapján a gazdálkodók valós és megbízható összképet biztosító beszámolót készítenek.

1.2. A US GAAP

Az egyik jelentős, globális szintű számviteli szabályozás az Amerikai Egyesült Államok számviteli szabályozása a US GAAP (United States Generally Accepted Accounting Principles – Általánosan Elfogadott Számviteli Alapelvek). A US GAAP egy olyan számviteli rendszer, melyben a felhatalmazott szakmai szervezetek standardokat alkotnak, de ezek mellett nagy szerep jut a bírósági döntéseknek, azaz az esetjognak is. Az elsődleges szabályozásoknak viszont a FASB (Financial Accounting Standards Board) által létrehozott standardok és értelmezések tekinthetők. A US GAAP megközelítésére jellemző, hogy a standardok és értelmezések adják a beszámoló készítés alapját, de nincs olyan jogszabály, ami kötelező alkalmazási kötelezettséget ír elő (MATUKOVICS et al., 2003).

Az angolszász jogrendszer alapja - így Észak-Amerika országainak és az Egyesült Királyságnak - a precedens. Így az angolszász jogrendszer esetjogi rendszerre (common law) és törvényi rendszerre (statue law) épül. A jogrendszer legfontosabb jellemzői, hogy szabályai nincsenek jogszabályokba foglalva, a jogrendszer alapja a bírói döntések összessége. Mindezek alapján az olyan testületek, mint a FASB, mely a törvény által felruházott feladatokkal bíró szabályalkotó, olyan döntésekkel szabályozhatja a számvitel területét, melyek jogforrásként értelmezhetők (MATUKOVICS et al., 2003).

A US GAAP kialakulásának előzménye, hogy az USA-ban az 1930-as évekig nem voltak egységes normák és szabályok a gazdálkodók számára éves beszámolóik összeállításához. Az 1929-es tőzsdei összeomlás után 1933-ban megalkották az Értékpapírtörvényt (Security Act), majd 1934-ben az Értékpapírtőzsdei törvényt (Securities Exchange Act). Az Értékpapírtörvény célja a befektetők megóvása volt, míg az Értékpapírtőzsdei törvény fő célja a pénzügyi adatok, tőzsdei információk biztosítása, nyilvánosságra hozatala volt. A törvény ezeket a feladatokat a SEC-re (Securities and Exchange Commission) bízta (MADARASINÉ, 2004).

A tőzsdei vállalkozásoknak jelenleg is a SEC által könyvvizsgált információkat kell közzétenniük a US GAAP előírásai alapján. A SEC nem a könyvvezetést szabályozza elsődlegesen, ahogyan az IFRS sem, viszont vannak olyan előírásaik, mint az S-X szabályok, S-B szabályok, valamint az S-K szabályok, amelyek a beszámolóformák meghatározásával

kapcsolatosak, valamint kiegészítő információkkal kapcsolatos előírásokat tartalmaznak (MATUKOVICS et al., 2003).

A US GAAP tulajdonképpen a FASB standardok, értelmezések, és korábbi testületek hatályban lévő iránymutatásainak összessége, amely a számviteli kérdéseket részletesen szabályozza, és melynek alkalmazása az USA tőzsdéin történik (BARTHA et al., 2013).

1.3. Az IFRS rendszere

1.3.1. Szervezeti felépítés

Az IFRS-ek alapelv bázisú standardok, azaz a Keretszabályok (Framework) jelentik a szabályozás alapját. A Keretszabályok előszavában számos fontos információt tudhatunk meg az IFRS-ekkel kapcsolatban, melyek az alapját adják a standardok megértésének (ALFREDSON et al., 2007).

A Nemzetközi Számviteli Standard Bizottságot, az IASC-t (International Accounting Standard Committee) 1973-ban hozták létre, mely az IAS-okat dolgozta ki. Ezt 2001-ben felváltotta a Nemzetközi Számviteli Standard Testület, az IASB (International Accounting Standards Board), mely jelenleg is működik, és innentől kezdve az IAS elnevezést, az IFRS váltotta fel. Az IFRS-ek megalkotásában összesen négy elkülönült szerv vesz részt: a Kurátorok (trustees), az IASB, az IFRIC (International Financial Reporting Interpretations Committee), és a SAC (Standards Advisory Council) (ALFREDSON et al., 2007).

A Kurátorok (trustees) végzik az alapítvány irányítását, valamint ők jelölik ki az egyes szervek tagjait. A Nemzetközi Számviteli Standard Testület, az IASB 14 tagból áll, akiket meghatározott földrajzi helyekről választanak ki. Ők hozzák létre az IFRS-eket és az azokat megelőző tervezeteket. Az IASB létrehozás után módosítani és hatálytalanítani tudja a standardokat. A Standard Értelmezési Bizottság, az IFRIC (IFRS Interpretation Committee) értelmezi a standardokat különböző kérdések és problémák alapján. Az IFRIC elődje a SIC (Standing Interpretation Committee) volt, korábban ők adták ki az értelmezéseket. És végül a negyedik szerv az IFRS Tanácsadó Szervezet, a SAC, melynek tagjai olyan szereplők, akiknek érdekeik és céljaik vannak a szabályozással kapcsolatban, és akik tanácsokat adhatnak a szervezetnek (ALFREDSON et al., 2007).

„Az IASB legfőbb célja, hogy létrehozzon egy minőségi, általánosan elfogadott és elismert szabványrendszert, mely használatával elősegíti a gazdálkodók beszámolóinak összehasonlíthatóságát (NOVÁK, 2005).” Mivel az Európai Unió lemondott azon törekvéséről, hogy önálló standardokat alkot, így támogatja az IFRS-ek létrehozását és alkalmazását. Az EU jogrendjébe úgy illeszkednek be ezek az IFRS-ek, hogy miután az IASB létrehozza a standardot, az EFRAG (European Financial Reporting Advisory Group) ezt

átnézi, és ha elfogadhatónak találja, akkor javaslatot tesz az EU általi befogadásra. Amennyiben az EU befogadja, akkor rendelet útján kihirdeti, és így a standard az EU tagországok jogrendjébe bekerül. Az IFRS-ek szövegezése nagyon körültekintő, a feladatokat elsősorban a beszámolóban közlendő információk oldaláról fogalmazzák meg, és teret engednek az adott ország sajátos elszámolási módjainak, könyvelési technikáinak, és a nemzeti elvárások teljesítésének (HIMBER et al., 2008) (LAKATOS et al., 2013) (NOVÁK, 2005).

Az IFRS-ek alapján készített beszámolók egyre gyakoribbak az 1606/2002-es EU rendelet előírásai miatt. A rendelet alapján egyes tagországokban lehetőség van arra is, hogy a tőzsdei cégek egyedi beszámolóikat, illetve a tőzsdén nem jegyzett társaságok egyedi vagy konszolidált beszámolóikat szintén az IFRS-ek alapján készítsék el. A Számviteli törvényben bekövetkezett változások pedig lehetővé teszik, hogy a konszolidált beszámolót készítő vállalatok csak egy, IFRS szerinti beszámolót készítsenek, és nincs szükségük a magyar Számviteli törvény szerinti konszolidált beszámoló elkészítésére. Ez a változtatás a nemzetközi standardokhoz való közelítés miatt született meg (BARTHA et al., 2013) (NOVÁK, 2005).

1.3.2. Céljai és jellemzői

Az IFRS-ekkel az az IASB célja, hogy jól alkalmazható, érthető és logikus számviteli szabályokat hozzon létre, mely elősegíti az érdekhordozók számára a pénzügyi kimutatások megértését. Az IASB számára fontos, hogy elősegítse az IFRS-ek terjedését úgy, hogy közben a nemzeti szabályozásokkal együttműködik, és törekszik arra, hogy a nemzeti szabályozások közelítsenek az IFRS-ekhez. Az IFRS-ek központi fogalma az általános célú pénzügyi kimutatás, mely azt jelenti, hogy a beszámoló az érdekhordozók, felhasználók széles körének nyújt hasznos információkat, mivel nem egy konkrét cél érdekében hozzák őket létre. Az IFRS-ek hivatalos nyelve az angol. Jelenleg 28 IAS és 13 IFRS standard hatályos, valamint ezek értelmezései (BARTHA et al., 2013) (LAKATOS et al., 2013).

1.3.3. Az IFRS és a US GAAP közötti konvergencia program

2002. szeptember 18-án Norwalkban tartott tanácskozást a FASB és az IASB, ahol megfogalmazták azon törekvésüket, hogy összeegyeztethető, nemzetközileg elfogadható és alkalmazható standardokat hoznak létre. Elkötelezték magukat annak érdekében, hogy a már meglévő standardokat közelítik egymáshoz, és összehasonlíthatóvá teszik őket, valamint egyeztetik a jövőbeli projektjeiket, programjaikat, hogy megakadályozzák a további különbségek kialakulását. Megegyeztek abban, hogy az IFRS standardok és értelmezések lesznek azok, amelyek a keretet adják, és amelyekhez közelíteni kell a standardokat. A

program keretében számos célt és feladatot tűztek ki. Ilyen például, hogy évente kétszer közösen tárgyalják a fennálló kérdéseket, feltérképezik a különbségeket és megszüntetik őket, valamint egy közös szakmai nyelvet alakítanak ki. Fontos céljuk volt, hogy 2005-re megfogalmazzák a fennálló különbségeket és javaslatokat tegyenek ezek megoldására (MATUKOVICS et al., 2003).

Mivel a 2005-ös határidő teljesíthetetlennek bizonyult 2008-ban új nyilatkozatot adtak ki, melyben az újonnan kitűzött határidő 2011 lett. Deklarálták a jelenleg érvényes Keretelveket (Framework), illetve a US GAAP szerinti megfelelőjének (Concept Statements) összehangolását. Szintén 2008-ban a SEC kiadott egy javaslatot, melyben megfogalmazta, hogy a US GAAP-et alkalmazó nem külföldi vállalkozások a 2009. december 15-e utáni üzleti évekre az IFRS-t is használhassák a US GAAP helyett, 2014. december 15-étől pedig kötelezővé tennék az IFRS alkalmazását (MATUKOVICS et al., 2003).

Bár az Amerikai Egyesült Államok elkötelezett a konvergencia terén, ugyanakkor a cégekre és a pénzügyi kimutatásokat készítőkre jelentős nyomás helyeződik. Úgy gondolják, hogy az IFRS-ek bevezetése számos kihívást tartogat számukra, hiszen a számviteli szakemberek még nincsenek tisztában az IFRS-ek alkalmazásával, valamint megfelelő információs rendszerekre, új szoftverek beszerzésére is szükség lesz, melyek a költségek növekedésével járhatnak (GORNIK-TOMASZEWSKI, 2010).

2008 óta egyre gyorsabban halad a számviteli standardok konvergenciája, és egyre több országban engedélyezik vagy követelik meg az IFRS-ek alkalmazását. Napjainkban a világ legtöbb tőzsdéjén elfogadják az IFRS szerinti konszolidált beszámolókat, így ebből kifolyólag arra következtethetünk, hogy valóban az IFRS fog az egyetlen globális számviteli szabályozássá válni (MATUKOVICS et al., 2003).

1.4. Az IFRS-ek hazai bevezetése

A Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok hazai alkalmazásának gyakorlata egy viszonylag új és folyamatosan fejlődő terület. Bár, ahogy már volt róla szó, az EU 2005. január elsejétől előírta a tőzsdei cégek számára, hogy konszolidált beszámolóikat az IFRS alapján készítsék el, mely így magyar vállalatokat is érintett, de ez csak egy kis szelete az IFRS-ek hazai bevezetésének.

Jelenleg is folyik egy projekt, melyet a Nemzetgazdasági Minisztérium vezet. A projekt lényege, hogy Magyarországon egyes társaságok használhassák az IFRS-eket egyedi beszámolóik elkészítéséhez. Mivel ez egy nagy jelentőségű lépés, a négy legnagyobb könyvvizsgáló cég az IFRS-ek más országokban történő bevezetésével kapcsolatban egy felmérést végzett 20 ország bevonásával. A felmérés eredménye az lett, hogy

Magyarországon is érdemes lenne kiterjeszteni az IFRS-ek használatát az egyedi beszámolók esetén is (MOLNÁR, 2013a).

A felmérésből kiderült, hogy az IFRS-ekre való áttérést megkönnyítené, ha a szabályozó hatóság elkötelezett lenne a bevezetéssel kapcsolatban, hogyha megfelelő mennyiségű és minőségű magyar nyelvű szakirodalom állna rendelkezésre, illetve ha minimum 18 hónap állna rendelkezésre az átálláshoz. Ha ezek tükrében sikerülne bevezetni az IFRS-ek alkalmazását, a legnagyobb előnye az lenne, hogy a pénzügyi kimutatások összehasonlíthatókká válnának a döntéshozók számára (MOLNÁR, 2013a).

Ugyanakkor kritikus területekkel és hátrányokkal is szembe kell nézni a bevezetést illetően. A legkritikusabb terület, hogy biztosítani kell a megfelelően képzett számviteli szakembereket, és könyvvizsgálókat, ehhez pedig szükség van a folyamatos szakképzésre, mely a költségek növekedésével jár. Emellett szintén költségnövekedést idézhet elő a megfelelő informatikai rendszerek fejlesztése is (MOLNÁR, 2013a).

Fontos kérdésként merült fel, hogy mely szektor, mely vállalatok a legfelkészültebbek az átállásra. A tőzsdén jegyzett társaságok mellett (melyek konszolidált beszámolójukat már eddig is az IFRS-ek szerint készítették), a hitelintézetek a legfelkészültebbek, de természetesen a szektoron belül nagy az eltérés az egyes bankok között. Egyes bankok már 2015-ben át tudnának állni az új szabályozásra, míg más bankoknak több időre lenne szükség az átállásra. Továbbá a hitelintézeteken kívül vannak olyan vállalkozások, melyek szintén készen állnak az átállásra, hiszen abból kifolyólag, hogy leányvállalatként működnek, az anyavállalatnak IFRS szerinti adatokat szolgáltatnak (MOLNÁR, 2013b).

Az IFRS-ekre való átállással kapcsolatos projektben a munkacsoport egyetértett abban, hogy először csak választhatóvá kellene tenni az IFRS-ek alkalmazását, majd később ezt kötelezővé tennék, így az átállás folyamatos lenne. Megegyeztek abban is, hogy az átállási határidő nem lehet túl hosszú, viszont egy 2-3 éves átmeneti idő szükséges a kötelező bevezetéshez (MOLNÁR, 2013b).

Úgy gondolom, hogy a fokozatos átállás és mindeközben a számviteli szakemberek folyamatos képzése alapvető fontosságú az IFRS-ek hatékony alkalmazásához, mivel egyébként valószínűleg számos nehézség merülne fel alkalmazásuk kapcsán. Egy tanulmány Olaszországban vizsgálta azokat a nem tőzsdei vállalkozásokat, melyek saját döntésük alapján IFRS beszámolót készítenek. Arra a következtetésre jutottak, hogy a pénzügyi beszámolás minősége nem javult azokhoz a vállalkozásokhoz képest, akik a helyi szabályozásokat alkalmazzák, illetve, hogy számos vállalkozás kihasználja az IFRS-ek flexibilitását arra, hogy

kimutatásait a saját igényeinek és elvárásainak megfelelően készítse el (CAMERAN et al., 2014).

Az IFRS-ekre való átállással kapcsolatban Dr. Rózsa Ildikó, a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem pénzügyi tanszékének egyetemi adjunktusa megfogalmazott egy kérdést „Egységes szerkezetű struktúra vagy standardalapú rendszer? Valóban csak a tartalom számít?” című cikkében. Az általa megfogalmazott probléma az, hogy vajon az IFRS-ek újrakodifikálása csökkentené-e a közép-európai országok ellenállását az IFRS-ek bevezetésével kapcsolatban (RÓZSA, 2014).

Az IFRS és US GAAP rendszere is egy standardalapú rendszer, az anyagok terjedelme pedig meglehetősen nagy, valamint a standardok számozása nem követ logikai sorrendet, sem a beszámoló elkészítésének sorrendjét, így gyakran nehézkes a keresés a standardok között. A FASB ezt felismerte, így 2009-ben újrakodifikálták az US GAAP standardokat, mely azt jelenti, hogy egy egységes szerkezeti formába integrálták őket, témakörökbe rendezték őket, mely így könnyebb feldolgozást tesz lehetővé az felhasználók számára. Ezt támasztja alá Dr. Rózsa Ildikó kérdőíves felmérése is, melyben összehasonlítja a FASB újrakodifikálás előtti kutatását, saját kutatásával (RÓZSA, 2014).

Bár az IFRS anyagok terjedelme körülbelül 3.500 oldal (míg a US GAAP anyagok közel 30.000 oldalt tesznek ki), áttekinthetősége mégsem egyszerű. Mindemellet a közép-európai országok a törvénybe foglalt számviteli szabályokhoz vannak szokva, így számukra szokatlan a standardalapú rendszer. Ezzel kapcsolatosan is készített egy kérdőívet Dr. Rózsa, melyből kiderül, hogy egy egységesebb rendszer kialakítása ebben az esetben is könnyebbé tehetné a felhasználók munkáját (RÓZSA, 2014).

Véleményem szerint az IFRS-ek kodifikálásával valóban csökkenteni lehetne egyes országok ellenállását a bevezetéssel kapcsolatban, hiszen a magyar vállalkozások is a törvénybe foglalt szabályokhoz vannak szokva, így egy számukra ismertebb struktúrájú szabályozást kapnának, mely megkönnyítené a standardoknak az áttekinthetőségét és használhatóságát.

2. LÉNYEGES STANDARDOK ISMERTETÉSE ÉS ÖSSZEHASONLÍTÁSA A MAGYAR SZABÁLYOZÁSSAL

2.1. A Koncepcionális Keretszabályok

A Keretszabály nem egy standard, szerepe mégis nagy. Fontos számviteli fogalmakat, alapelveket, szabályokat definiál és magyaráz, melyeket alkalmazni kell a nemzetközi standardok alapján készített beszámolók összeállításánál, valamint azokra a területekre is iránymutatást ad, melyeket a standardok nem szabályoznak. Abban az esetben lehet eltérni a Keretszabálytól, ha annak valamely standard ellent mond (NOVÁK, 2005).

A Keretszabály a következő részekből épül fel:

- a pénzügyi kimutatások célja
- a pénzügyi kimutatások minőségi jellemzői
- a pénzügyi kimutatások elemei
- a pénzügyi kimutatások elemeinek értékelése
- a tőke koncepciói, a tőke értékelése (BEKE, 2013).

A pénzügyi kimutatások célja

A pénzügyi kimutatások célja az, hogy hasznos információt szolgáltasson a felhasználók számára a vállalkozás vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről. Tehát tulajdonképpen a célja ugyanaz, mint a hazai Számviteli törvénynek. (BEKE, 2013).

A pénzügyi kimutatások minőségi jellemzői

A minőségi jellemzők megfigyelhetők a számviteli alapelveknek, hiszen azt szabályozzák, hogy a beszámolóknak milyen tartalmi és formai követelményeknek kell megfelelniük. Ahhoz, hogy a hasznosság követelményét teljesíteni tudja egy beszámoló, szükség van bizonyos minőségi jellemzők megvalósulására is. A szabályozás a minőségi jellemzőket két csoportra bontja: az alapvető jellemzőkre, valamint az ezeket kiegészítő, és a hasznosságot fokozó követelményekre. Az alapvető minőségi jellemzők közé tartozik a relevancia, a hű bemutatás és a lényegesség (LAKATOS et al., 2013).

Egy információ akkor releváns, ha képes arra, hogy döntéseket megváltoztasson, azaz nemcsak egy tényt közöl, hanem az felhasználható valamilyen probléma megoldásához, döntés meghozatalához is. A lényegesség azt jelenti, hogy az adott információ elhagyása vagy nem megfelelő bemutatása megváltoztathatja a döntéseket. A hű bemutatás pedig azt foglalja magában, hogy a gazdasági események, jelenségek tartalmát a valóságnak megfelelően írja le. Három fontos jellemzője a hű bemutatásnak a teljesség, a semlegesség és a jelentős hibáktól mentesség. A teljesség fogalma magában foglalja azt, hogy minden felmerült gazdasági

eseményt szerepeltetni kell a beszámolóban, amely a gazdálkodóra hatással van. A semlegesség lényege, hogy az információk torzításoktól mentesen szerepeljenek a beszámolóban, ne valamelyik felhasználócsoporthoz érdekei alapján legyen összeállítva a kimutatás, illetve a tények eltorzítása ne vezessen a gazdasági társaság kedvezőbb megítéléséhez. A jelentős hibától mentesség pedig kimondja, hogy el kell érni egy megfelelő pontosságot, viszont nem várható el a hibamentesség (LAKATOS et al., 2013).

Az alapvető minőségi jellemzőket a hasznosságot fokozó jellemzők egészítik ki. Ezek a jellemzők az összehasonlíthatóság, az igazolhatóság, az időszerűség és az érthetőség (LAKATOS et al., 2013).

Az összehasonlíthatóság azt jelenti, hogy azonos tranzakciókat, hasonló gazdasági eseményeket hasonlóan, míg eltérőeket eltérő módon kezelnek. Az igazolhatóság lényege az, hogy különböző, szakmai ismeretekkel rendelkező felhasználók hasonló, és összeegyeztethető következtetésekre jussanak. Az időszerűség tulajdonképpen a pénzügyi kimutatások adatainak megjelenésének gyorsaságára utal. Fontos, hogy a pénzügyi kimutatások időben megjelenjenek, hogy a felhasználók döntéseik meghozatalához felhasználhassák ezen információkat. Utolsó fogalomként megjelenik az érthetőség követelménye, mely azt foglalja magában, hogy a megfelelő szakmai ismeretekkel rendelkező személyek értelmezni tudják a pénzügyi kimutatások adatait (LAKATOS et al., 2013).

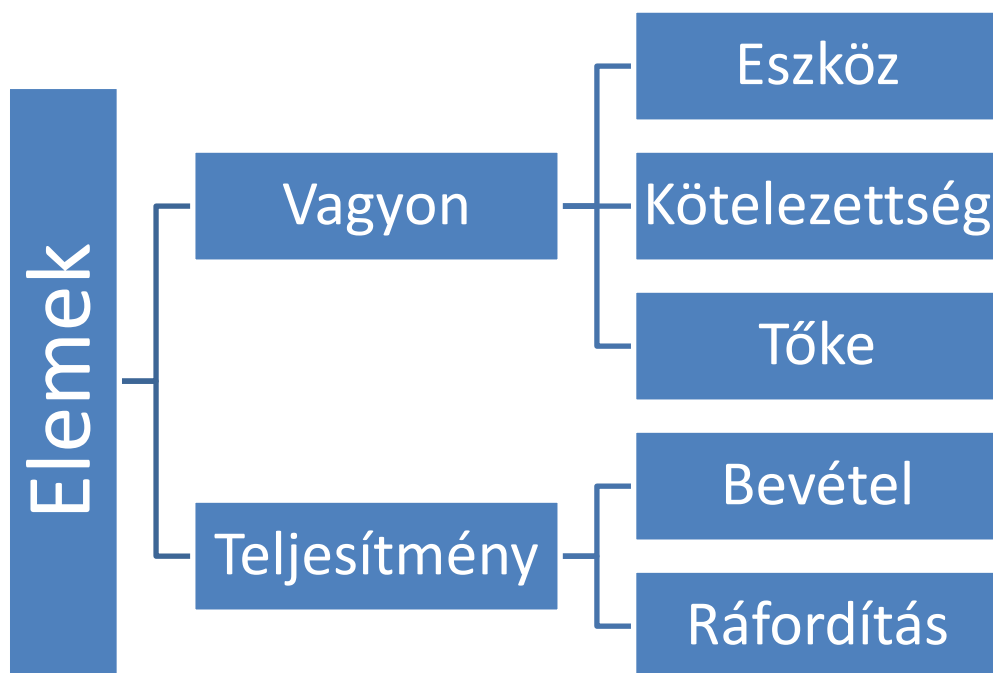
Összességében elmondható, hogy az alapvető minőségi követelményeknek és a hasznosságot fokozó jellemzőknek egyszerre kell teljesülniük, hogy a pénzügyi kimutatások előállításával elérjék a maximális hasznosságot (LAKATOS et al., 2013).

A pénzügyi kimutatások elemei és értékelése

A pénzügyi kimutatások öt részből épülnek fel, melyek a következők:

- az időszak végére vonatkozó mérleg
- az adott időszakra vonatkozó átfogó eredménykimutatás
- az adott időszakra vonatkozó saját tőke-változás kimutatás
- az adott időszakra vonatkozó cash flow kimutatás
- és a kiegészítő megjegyzések (BEKE, 2013).

A pénzügyi kimutatások elemei az eszközök, kötelezettségek, saját tőke, bevétel és ráfordítás. Ezen elemek a mérleget és az eredménykimutatást építik fel, ahogyan az 1. ábra szemlélteti (BEKE, 2013).

1. ábra: A pénzügyi kimutatások elemei

Forrás: Saját szerkesztés Lakatos et al., 2013 könyve alapján

A tőke megőrzésének koncepciói

A Keretelvek utolsó témája a tőke megőrzésének lehetséges koncepciói. Mindez egyszerűen megfogalmazva azt jelenti, hogy az év eleji saját tőkét úgy őrizzük meg, ha év végén az értéke vagy eléri vagy pedig meghaladja az év eleji értéket (LAKATOS et al., 2013).

A gazdálkodók nagy része a pénzügyi tőkeelméletet használja, ami tulajdonképpen magát a saját tőkét jelenti. Ezen megközelítés alapján csak akkor keletkezik nyereség, ha a nettó eszközök pénzügyi összege év végén magasabb, mint év elején. A gazdálkodók egy kisebb része a fizikai tőkeelméletet használja, mely az egy nap alatt előállított termékek alapján számított termelési kapacitást minősíti tőkének. Ebben az esetben akkor keletkezik nyereség, ha az év végi termelőképesség meghaladja az év elejét (LAKATOS et al., 2013).

A Keretelvek tartalmazzák a mögöttes feltételezéseket is, melyek tulajdonképpen a fentiek alapját jelentik.

Mögöttes feltételezések

A mögöttes feltételezések két szabályt foglalnak magukban: az egyik a vállalkozás folytatásának elve (going concern), a másik pedig az elhatárolás alapú számvitel (accruals, including matching) (ALEXANDER et al., 2010).

A vállalkozás folytatásának elve azt fejezi ki, hogy az IFRS-eket úgy alkották meg, hogy azokat a tevékenységüket, működésüket folyamatosan fenntartó és folytató gazdálkodók

használják, akik a belátható jövőben nem kívánják megszüntetni tevékenységüket. Az elhatárolás alapú számvitel lényege pedig az, hogy a gazdasági eseményeket akkor kell figyelembe venni, amikor azok ténylegesen megtörténtek, nem amikor a konkrét pénzmozgások is megvalósultak (ALEXANDER et al., 2010).

A Keretelvek bemutatása után az IAS 1, IAS 16, IAS 37, majd az IAS 12 standard előírásait ismertetem, mivel dolgozatom gyakorlati részében a Zwack Unicum Nyrt. IFRS szerinti és 2000. évi C. törvény szerinti beszámolójának összehasonlításához nélkülözhetetlen a standardok ismerete.

2.2. IAS 1 Pénzügyi kimutatások prezentálása

Az IAS 1 standard magában foglalja a beszámoló elkészítésére vonatkozó útmutatásokat, valamint a beszámoló készítése során alkalmazandó alapvető feltételezéseket és számviteli alapelveket. E szerint a standard szerint a beszámolónak a következő részekből kell állnia: mérleg, átfogó eredménykimutatás, saját tőke változását tükröző kimutatás, cash flow kimutatás, és kiegészítő megjegyzések (ezen belül számviteli politika és magyarázatok) (NOVÁK, 2005).

Mindezen részek mellett gyakran a beszámoló részét alkotják az üzleti stratégiát részletező, valamint a vállalat környezetvédelmi politikájával kapcsolatos riportok (NOVÁK, 2005).

A pénzügyi kimutatások részeivel kapcsolatosan a nálunk megszokott tételes szabályozástól eltérően nem határozzák meg a kötelező formátumot, csupán egy minimális részletezettségű sémát adnak meg. Mivel nem beszélhetünk egységes szerkezetről a mérleg és eredménykimutatás tekintetében, ez látszólag nehézséget jelenthet a felhasználók számára, de a gyakorlatban ezzel szemben az figyelhető meg, hogy a kötelező sorokon túlmenően, az egyes szektorokra vonatkozóan hasonló felépítésű kimutatásokat készítenek el, kiemelve a szektor sajátosságait, mely a felhasználók helyzetét megkönnyíti (TUBOLY, 2014).

A 2000. évi C. törvény alapján, Magyarországon az éves beszámoló részeit a mérleg, eredménykimutatás és kiegészítő melléklet alkotja, a kiegészítő mellékleten belül pedig megtalálható a cash flow kimutatás. Ezen részek megtalálhatók az IFRS szerinti szabályozásban is, viszont attól eltérően a Számviteli törvény alapján a beszámolónak nem része a saját tőke változását tükröző kimutatás. Továbbá az IFRS szerinti beszámolónak részét képezhetik a környezetvédelmi riportok is a gazdasági társaság saját döntése alapján. A Számviteli törvény alapján az ezzel kapcsolatos jelentés az üzleti jelentés részét alkotja, mely nem része a beszámolónak, de az éves beszámolót készítőknak a beszámolóval egyidejűleg el kell készíteni. Tehát tulajdonképpen a beszámoló szerkezetét illetően csak a saját tőke

változását tükröző kimutatásban van különbség az IFRS szerinti és a Számviteli törvény szerinti beszámoló között (BARTHA et al., 2013) (DOBÓ, 2013).

a) Mérleg

Az IAS szerint nincs kötelezően alkalmazandó mérlegséma, a standard csak azt adja meg, hogy legalább milyen részletezést kell alkalmazni a mérleg elkészítése során. Ez azt jelenti, hogy a vállalkozások nagyobb szabadságot kapnak a mérlegük összeállítása során, mintha egy kötött szerkezetet kellene követniük. Az IAS 1 szerint megjelenítendő mérleg sorokat az *1. számú melléklet* tartalmazza (NOVÁK, 2005).

A vállalat dönti el, hogy a sémát alkalmazza-e, azaz külön szerepelteti-e a befektetett és forgóeszközöket, valamint a rövid és hosszú lejáratú kötelezettségeket. Alapvetően ezt a módszert kell követni, viszont ha relevánsabb, akkor az eszközöket és kötelezettségeket likviditás szerint kell csoportosítani (NOVÁK, 2005).

A Számviteli törvény ezzel szemben szabályozza a mérleg felépítését, melynek „A” és „B” változata van. A mérlegben minden esetben szerepelnie kell a befektetett és forgóeszközöknek, valamint a rövid és hosszú lejáratú kötelezettségeknek. Különbség még a két mérleg között, hogy az IFRS szerinti mérlegben az időszakok adatainak bemutatásakor az első oszlopban a tárgyév adatai szerepelnek, míg a második oszlopban az előző év adatai. A hazai számviteli szabályozásban ez épp fordítva van. Azért szerepel az első oszlopban a tárgyév adata az IFRS szerinti mérlegben, mivel először a friss értékeket kívánják bemutatni, hiszen ez hordozza a befektetők számára a releváns információkat (BARTHA et al., 2013) (DOBÓ, 2013).

b) Átfogó eredménykimutatás

Az átfogó eredménykimutatás két részből tevődik össze, melyek egymástól jól elkülöníthetőek. Két része:

1. Tárgyévi eredmény levezetése (Profit or loss for the period)
2. Egyéb átfogó eredmény levezetése (Other comprehensive income)

(BARTHA et al., 2013).

A tárgyévi eredmény a működéssel kapcsolatos bevételeket és ráfordításokat tartalmazza, mely magában foglalja az adókötelezettséget is. Az egyéb átfogó eredmény pedig azokat a nyereségeket és veszteségeket foglalja magában, melyeket a tárgyévi eredmény nem tartalmazhat, amelyek realizálása még nem valósult meg (BARTHA et al., 2013).

A standard ebben az esetben sem ad meg kötelező sémát, csak a minimális részletezettséget közli. Ennek szerkezete:

- „(a) bevétel
- (b) pénzügyi ráfordítások
- (c) közös és társult vállalkozások eredménye
- (d) adó
- (e) egy összegben az 1. adózás utáni eredménye a megszüntetett tevékenységeknek és 2. az ehhez kapcsolódó tárgyi eszközök értékelésének különbözete
- (f) eredmény
- (g) kisebbségi tulajdonosok részesedése
- (h) részvényeseket megillető eredmény” (BARTHA et al., 2013).

A Számviteli törvény szerint az eredménykimutatás összköltség és forgalmi költség eljárással készülhet, ugyanúgy mint az IFRS esetén is és ezen belül a magyar szabályozásban „A” és „B” sémát különböztetünk meg. Az IFRS szerinti eredménykimutatás az „A” változatnak felel meg. Magyarországon az összköltség eljárással készülő eredménykimutatás a gyakoribb, míg a nemzetközi téren a forgalmi költség eljárással készülő eredménykimutatás az elterjedtebb (BARTHA et al., 2013).

c) Saját tőke változását tükröző kimutatás

Ez a rész bemutatja egy adott időszak nyereségét vagy veszteségét; azokat a bevételeket és kiadásokat, melyek érintik a saját tőkét; a számviteli politikában bekövetkezett változások saját tőkét befolyásoló hatását; a jegyzett tőke, tőketartalék, eredménytartalék és a többi tartalék nyitó és záró állományát, valamint évközbeli forgalmukat; valamint a tulajdonosokkal kapcsolatos tranzakciókat. A saját tőke változás kimutatásában vagy a kiegészítő mellékletben be kell mutatni a tárgyévi egyéb átfogó eredmény változásából származó mozgásokat a tőkeelemek vonatkozásában, valamint a tulajdonosoknak fizetett osztalék összegét, és az egy részvényre jutó osztalék összegét is (NOVÁK, 2005).

d) Cash flow kimutatás

A cash flow kimutatás felépítését és célját az IAS 7 standard szabályozza. A cash flow kimutatás célja, hogy a vállalat pénzügyi struktúrájának elemzéséhez, a likviditás és fizetőképesség vizsgálatához szükséges információkat biztosítsa, és ezzel segítse a felhasználók, többek között a társaság vezetőit stratégiai döntések meghozatalában. A cash flow kimutatás csakúgy, mint a 2000. évi C. törvény alapján, 3 részből áll: működési, befektetési és finanszírozási cash flow. A befektetési és finanszírozási cash flow elkészítése ugyanúgy direkt módszerrel történik, mint a magyar szabályozás szerint, azonban a működési cash flow-t nemcsak indirekt, hanem direkt módszerrel is össze lehet állítani (BARTHA et al., 2013).

e) Kiegészítő megjegyzések

A kiegészítő megjegyzéseknek tartalmaznia kell a számviteli politika ismertetését, közölnie kell azokat a különböző standard által előírt információkat, amelyek a beszámoló más részeiben nem szerepelnek, valamint elemzéseket kell tartalmaznia azon tételekről, melyek bemutatására sem a mérlegben, sem az eredménykimutatásban nem került sor (NOVÁK, 2005).

Összességében az IAS 1 standard célja tehát az, hogy a pénzügyi kimutatások prezentálására olyan általános szabályokat, elveket adjon meg, melyek alapján a kimutatások nemzetközi téren is összehasonlíthatóvá válnak. Látható, hogy amellet, hogy a hazai szabályozás, illetve IFRS-ek szerint készülő beszámolók a főbb irányvonalakban és előírásokban hasonlóak és közelítenek egymáshoz, de az IFRS szerinti beszámoló, illetve a hazai szabályozás szerinti beszámoló jelentős különbségeket is tartalmaz.

2.3. IAS 16 Ingatlanok, gépek, berendezések

Az IAS 16 standard a tárgyi eszközök szabályozásával foglalkozik. A standard célja, hogy az ingatlanok, gépek, berendezések számviteli kezelésének főbb területeire választ adjon, melyek a megjelenítés, a könyv szerinti érték meghatározása, valamint a kapcsolódó értékcsökkenések és értékvesztések elszámolása (I02).

A tárgyi eszközök, azaz az ingatlanok, gépek, berendezések olyan eszközök, melyeket áruk és szolgáltatások előállítására használnak, másoknak bérbe adnak, vagy igazgatási célokra használnak, és egy éven túl szolgálják a vállalkozás tevékenységét. Ezen tárgyi eszközök kezdeti megjelenítésük idején bekerülési értéken szerepelnek a mérlegben. Ez tulajdonképpen megegyezik a Számviteli törvény előírásával (BARTHA et al., 2013).

Sokkal érdekesebb azonban az eszközök megjelenítést követő értékelése. Ekkor a gazdálkodó két értékelési modell közül választhat: ezek a bekerülési érték modell és az átértékelési modell. A bekerülési érték modell klasszikusnak tekinthető, mivel ekkor az eredeti bekerülési értéket csökkentjük a halmozott értékcsökkenésekkel és értékvesztésekkel (LAKATOS et al., 2013).

Az átértékelési modell esetén viszont könyv szerinti értéként az átértékelés napján érvényes valós értéket állapítják meg, csökkentve a halmozott értékcsökkenésekkel és értékvesztésekkel. E modell alkalmazásához fontos kritérium, hogy a valós érték az átértékelés napján megbízhatóan mérhető legyen, valamint az, hogy ha egy egyedi eszközt ez alapján értékelnek, akkor valamennyi azonos eszközcsoportba tartozó eszközt is ezen modell alapján kell átértékelni. Az átértékelés kétféle módon történhet: nettó és bruttó módon. A nettó módszer az, ha összevesszük a bruttó értéket az eddig elszámolt értékcsökkenésekkel,

és így a nettó értékkel szemben végezzük az átértékelést, a bruttó módszer pedig az, amikor arányosan megnöveljük a bruttó értéket és az elszámolt értékcsökkenéseket is, és ez alapján számítjuk az átértékelt, új értéket (LAKATOS et al., 2013).

Számos különbség van az IAS 16 standard és a magyar Számviteli törvény szabályozásai között. Míg a standard alapján lehetőség van a bekerülési modell alkalmazása mellett a valós értéken történő átértékelésre a tárgyi eszközök esetében, addig a magyar szabályozásban csak a pénzügyi eszközöknél van lehetőség valós értéken történő értékelésre, a tárgyi eszközöknél pedig a bekerülési érték modellt kell alkalmazni és értékhelyesbítés elszámolása lehetséges. Az IFRS-ben az átértékelési modell alkalmazása során a tárgyi eszköz átértékelt értéke lesz értékcsökkenés elszámolásának alapja, amit azt jelenti, hogy az addig elszámolt értékcsökkenéseket is újra kell számolni. Ezzel szemben a hazai szabályozásban az értékcsökkenést a tárgyi eszköz bekerülési értéke alapján számítjuk. Fontos megemlíteni azt is, hogy míg az Sztv. alapján a tárgyi eszközökre terven felüli értékcsökkenést számolunk el, ha azok könyv szerinti értéke magasabb piaci értéküknél, addig a standard nem ismeri a terven felüli értékcsökkenés fogalmát, így ehelyett értékvesztést számolnak el az eszközökre (BARTHA et al., 2013).

2.4. IAS 37 Céltartalékok, függő kötelezettségek és függő követelések

Ahogy a címből is kitűnik, ez a standard három területet szabályoz, melyből számunkra a céltartalékok lesznek fontosak, így a standard ismertetése során is leginkább a céltartalékokkal kapcsolatos szabályozásokra térek ki.

A standard célja, hogy megfelelő megjelenítési kritériumokat és értékelési alapelveket alkalmazzanak a céltartalékokra, valamint, hogy a számviteli információkat felhasználók a céltartalékok ütemezésére, összegére vonatkozó információkat megértsék (I03).

A céltartalék fogalmi meghatározása tulajdonképpen a kötelezettségek fogalmából származtatható, mivel a céltartalék egy olyan kötelezettség, melynek összege vagy ütemezése bizonytalan. Csak olyan kötelezettségre képezhető céltartalék, mely vagy jogi vagy pedig vélelmezett kötelelem, és a céltartalékot csak akkor lehet megjeleníteni, ha ez a kötelelem a mérlegfordulónapon fennáll, azaz múltbeli eseményből következik, a teljesítéskor gazdasági hasznokat megtestesítő erőforrások kiáramlásával fog járni, valamint a kötelelem összege és ütemezése becsülhető (BOROS et al., 2006).

A gazdálkodó céltartalékot képezhet várható kötelezettségekre, környezetvédelmi kötelezettségekre, munkavállalókkal kapcsolatos kötelezettségekre, hátrányos szerződésekre, peres ügyekre, átszervezéssel kapcsolatos költségekre, valamint garanciális kötelezettségekre,

de nem lehet céltartalékot képezni jövőbeli költségekre, jövőbeli működési veszteségekre a múltbeli esemény hiánya miatt (BOROS et al., 2006).

Nagy jelentőségű az a kérdés, hogy mekkora összegű céltartalékot képezzünk? A céltartalék összegét úgy kell meghatározni, hogy az a kötelelem rendezésére vonatkozó legjobb becslést adja. A becslés során azonban a bizonytalansággal is számolni kell, így a céltartalék összegének meghatározása történhet statisztikai módszerekkel, tapasztalatok alapján vagy szakértői vélemények alapján. Fontos, hogy a gazdálkodónak minden mérlegfordulónapon felül kell vizsgálni a céltartalékokat, hogy azok mindig a legjobb becslést adják. A céltartalékok képzése és értékelése során tehát figyelembe kell venni a kockázatokat és bizonytalanságokat, diszkontálni kell a képzett összegeket, és az évek során a diszkontálásból következő céltartalék növekedéseket kamatráfordításként el kell számolni (LAKATOS et al., 2013).

Számos különbség áll fenn az IAS 37 standard, valamint a Számviteli törvény között. Az egyik legszembeütőbb különbség, hogy a standard alapján nem képezhető céltartalék a jövőbeli költségekre és a függő kötelezettségekre. További fontos eltérés, hogy a magyar szabályozásban nem számolunk a jelenértékkel, azaz nem alkalmazzuk a diszkontálást, hanem a céltartalékot a szükséges mértékben képezzük. Elszámolás szempontjából pedig megemlítendő, hogy míg a hazai szabályok alapján az egyéb ráfordításokkal, és egyéb bevételekkel szemben könyveljük a céltartalékot, addig az IFRS alapján a céltartalék elszámolása a képzési jogcímhez kötődik (LAKATOS et al., 2013).

2.5. IAS 12 Nyereségadó

Az IAS 12 Nyereségadó standard előírásait kell alkalmaznunk minden nyereségjellegű adó esetében. Ez a standard két nehézséget is magában foglal. Az egyik az, hogy az IFRS szerint nemcsak a társasági adó tartozik a nyereségjellegű adók közé, mint a magyar szabályozásban, hanem többek között a helyi iparüzési adót és az innovációs járulékot is ide soroljuk, mivel minden olyan belföldi és külföldi adó, melynek alapja az adóköteles nyereség a nyereségjellegű adók közé tartozik. A másik dolog pedig az, hogy míg a magyar szabályozás csak a tárgyévi adóhatásokat veszi figyelembe, azaz a tényleges nyereségadót, addig az IFRS nemcsak a tárgyévi adóhatásokkal foglalkozik, hanem a halasztott adóval is, ami a jövőre vonatkozó adóhatás. Tehát mint láthatjuk, két fogalom is megjelenik, a tényleges nyereségadó és a halasztott nyereségadó. „A tényleges adó az adott időszakra vonatkozó adóköteles nyereséggel kapcsolatban fizetendő nyereségadó összege (BOROS et al., 2006)”. „A halasztott adókötelezettségek a nyereségadónak a következő időszakokban az adóköteles átmeneti különbözeteiből eredően fizetendő összegei (BOROS et al., 2006)”. A halasztott

adóknál nemcsak adókötelezettségről beszélhetünk, hanem adókövetelésről is. A halasztott adókövetelések a nyereségadóból a következő években visszatérülő összegek, melyek levonható átmeneti különbözetekből, fel nem használt negatív adóalapokból, valamint fel nem használt adójóváírásokból származhatnak. Ezen fogalmak definiálása után még egy fogalmat érdemes megnéznünk, amellyel a hazai szabályozás során nem találkozunk, ez pedig az átmeneti különbözetek fogalma. Tulajdonképpen a halasztott adókat az átmeneti különbözetekből számítjuk, melyek egy eszköz vagy egy kötelezettség adóalapja és a mérlegben szereplő könyv szerinti értéke alapján számított különbség (BOROS et al., 2006).

Fontos kérdés az is, hogy milyen esetekben lehet halasztott adót elszámolni. A halasztott adó jogcímek közé tartozik az értékcsökkenés, az értékvesztés, a maradványérték, a céltartalék, a fejlesztési tartalék, valamint egy sajátos tétel; az előző évek áthozott vesztesége. Ez azért sajátos tétel, mert mint tudjuk, a hazai szabályozás alapján adóalapot csökkentő tételként számolható el, hogyha a vállalkozás adóköteles eredményt ér el, az IFRS alapján pedig halasztott adókövetelésként kell kimutatni, hogyha feltételezhető, hogy a jövőben a vállalkozás olyan adóköteles nyereséget ér el, mellyel szemben érvényesíthető a halasztott adókövetelés összege. Az IFRS alapján a halasztott adókötelezettségeket kötelező elszámolni, a halasztott adókövetelést pedig csak akkor szabad kimutatni, ha valószínűsíthető, hogy a jövőben a vállalkozásnak az adóköteles nyereségéből le lehet vonni az adókövetelés összegét (BARTHA et al., 2013).

Fontos megnéznünk azt, hogy az adók, hogyan jelennek meg a mérlegben és az eredménykimutatásban. Az IFRS szerint a tényleges adókötelezettség rövid lejáratú kötelezettségként, a tényleges adókövetelés pedig rövid lejáratú követelésként jelenik meg (BARTHA et al., 2013). Ezen tételek könyvelése:

- tényleges adókötelezettség T: Adóráfordítás K: Rövid lejáratú kötelezettség
- tényleges adókövetelés T: Követelés K: Adóráfordítás

A halasztott adókötelezettséget ezzel szemben a hosszú lejáratú kötelezettségek között, míg a halasztott adókövetelést a befektetett eszközök között jelenítjük meg (BARTHA et al., 2013). Ezen tételek lehetséges könyvelése a következő:

- halasztott adókötelezettség T: Adóráfordítás K: Halasztott adókötelezettség
- halasztott adókövetelés T: Halasztott adókövetelés K: Adóráfordítás

A tényleges és a halasztott adókat az eredménykimutatásban az adott időszak eredményében kell számításba venni bevételként vagy ráfordításként (BOROS et al., 2006).

Ahogy a tényleges adókötelezettség könyvelése és mérlegbeli helye, úgy a számításánál alkalmazott adókulcs is megegyezik a hazai számviteli szabályozással. A

tényleges adó megállapításához a fordulónapon érvényes adókulcsot kell alkalmazni. A halasztott adóknál pedig azzal az adómértékkel kell számolni, amelyet az eszköz realizálásakor majd várhatóan használni kell, úgy, hogy a fordulónapon érvényes adókulcsot is figyelembe kell venni. A gyakorlatban ezt úgy oldják meg, hogyha már a fordulónap előtt tudják, hogy a következő évben milyen adókulcsot kell majd használni, akkor már a fordulónapi halasztott adót az új adókulccsal számolják (BARTHA et al., 2013).

3. ANYAG ÉS MÓDSZER

3.1. Az alkalmazott módszerek

Diplomadolgozatom témája a Zwack Unicum Nyrt. 2000. évi C. törvény és IFRS szerinti beszámolóinak összehasonlítása. Céлом az említett beszámolók közötti eltérések és hasonlóságok vizsgálata, így az alkalmazott anyagokat és módszereket ennek megfelelően választottam meg.

A számviteli szabályozásokról illetve az alkalmazott standardokról szóló fejezeteimhez szekunder kutatással gyűjtöttem ismereteket és adatokat. Hazai és nemzetközi szakirodalmakat használtam fel a nemzetközi számviteli rendszerek – az IFRS és a US GAAP – ismertetéséhez, valamint az IAS és IFRS standardok összefoglalásához. A Számviteli törvény bemutatásához a szakirodalmakon túlmenően a 2000. évi C. törvény előírásait vettem segítségül, míg az IFRS-ek hazai bevezetéséről szóló aktuális információkat szakmai folyóiratokból szereztem meg. Tehát összességében a szekunder kutatás során számos szakirodalmat, folyóiratot, valamint jogszabályt használtam.

Az általam vizsgált és használt standardok (a Koncepcionális Keretelveken kívül) a következők:

- IAS 1 Pénzügyi kimutatások prezentálása
- IAS 16 Ingatlanok, gépek, berendezések
- IAS 37 Céltartalékok, függő kötelezettségek és függő követelések
- IAS 12 Nyeréségadók.

Természetesen a szakirodalmi áttekintéshez, illetve az elemzéshez is igénybevettem magyar és külföldi internetes weblapokat egyaránt, melyek közül kiemelném az www.iasplus.com; www.ifrs.org; és a <http://net.jogtar.hu> oldalakat, melyek szintén naprakész információt nyújtottak számomra.

A cég bemutatásához a Zwack Unicum Nyrt. honlapját, a www.zwack.hu oldalon található információkat használtam, míg az elemzést pedig a Társaság 2013/14-es üzleti évre vonatkozó 2000. évi C. törvény szerinti és IFRS szerinti egyedi éves beszámolója alapján készítettem el, melyet szintén a www.zwack.hu oldalon pdf. formátumban értem el. A beszámoló részét képező kiegészítő melléklet sok fontos információt, adatot és számítást tartalmaz, így saját számításokra kevés esetben volt szükség. A kiegészítő melléklet adataiból a saját számítások alapján levonhatóak voltak a következtetések.

A dolgozatomban szereplő táblázatok a mérlegek, eredménykimutatások és kiegészítő megjegyzések alapján készültek el, és minden esetben saját szerkesztések. Az általam végzett számításokat a Microsoft Excel 2010 táblázatkezelő programmal végeztem.

3.2. Cégbemutató

3.2.1. A Zwack Unicum Nyrt. története

A Zwack története 1790-re nyúlik vissza. A történet szerint dr. Zwack, orvos II. József császárnak és magyar királynak Unicumot kínált, aki az ital megkóstolása után csak ennyit mondott: „Dr. Zwack, das ist ein Unicum”. Így kapta nevét a ma is híres hazai ital. Majd ötven évvel később, 1840-ben Zwack József megalapította az első Zwack gyárat. Az 1800-as évek végén a Zwack József és Tsal. cég Közép-Európa egyik legjelentősebb szeszesital gyártójává vált, ami közel kétszáz féle termékét számos országba, köztük az USA-ba is exportálta (I05).

Az 1920-as évek végén, az 1930-as évek elején a gazdasági világválság kihatással volt a Zwack életére is. Ebben az időszakban az élvezeti cikkek kereslete csökkent, így a cég a szeszesitalok gyártása mellett izzólámpák és fénycsővek előállításába kezdett. A II. világháborút követően a céget államosították, ami azt is jelentette, hogy az eredeti recept helyett egy hamis recept alapján kezdték el gyártani a Zwack cég leghíresebb termékét, az Unicumot. 1958-ban a Zwack család, amelynek tagjai a szocializmus elől Olaszországba, illetve az USA-ba menekültek, hosszú jogi eljárások során elérte, hogy a szocialista állam ne használhassa sem a Zwack, sem az Unicum nevet (I05).

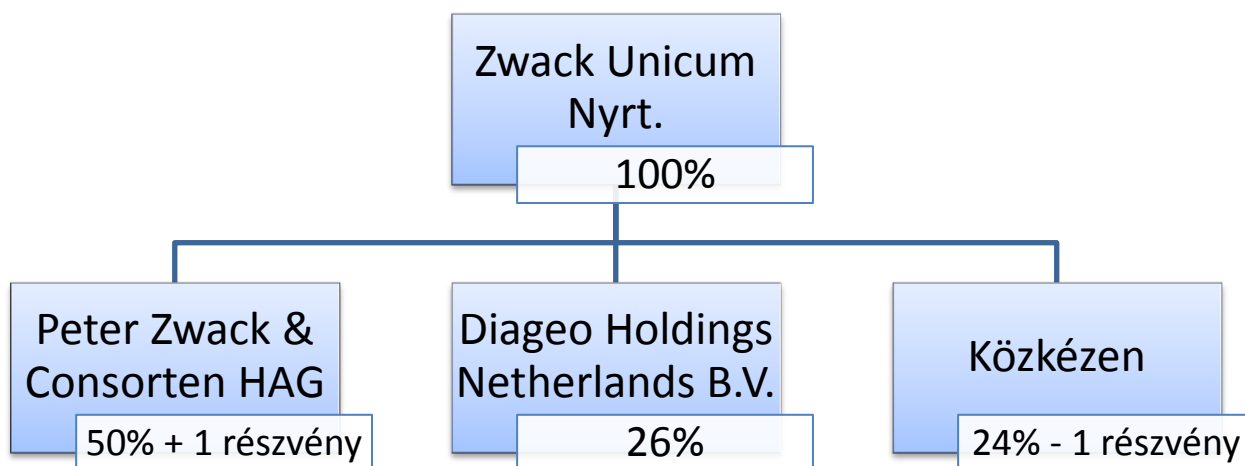
1987-ban Zwack Péter hazatért családjával (feleségével, valamint két gyermekével, Sándorral és Izabellával). Üzleti partnerével, a német likörgyárossal, Emil Underberg-gel megalapította a Peter Zwack und Consorten AG-t, és a Budapesti Likőripari Vállalattal vegyes vállalatot alapítottak. 1992-ben a cég a privatizációk során felvásárolta a teljes Budapesti Likőripari Vállalatot, és létrehozta a Zwack Unicum Likőripari és Kereskedelmi Nyilvánosan Működő Részvénytársaságot. A vállalatot 1993-ban vezették be a Budapesti Tőzsdére (I05).

3.2.2. A Zwack napjainkban

2008-ban Zwack Péter átadta a társaság irányítását gyermekeinek. Zwack Sándor az Igazgatóság elnöke, míg Zwack Izabella az Igazgatóság tagja lett (I05). A cég prémium, minőségi márkázott, és kommersz italokat gyárt. Legjelentősebb és legismertebb termékeik az Unicum, Fűtölös és Vilmos termékek. A cég három gyárában folyik a termékek előállítása: Budapesten, Dunaharaszton és Kecskeméten (I06).

Fontos kiemelni a céggel kapcsolatban, hogy jelentős exporttevékenységet folytat. A Zwack már a II. világháború előtt is exportált, ma pedig már 30 országba szállítja termékeit világszerte. A legjelentősebb piacnak Németország, Olaszország, Szlovákia és Románia számít, ugyanakkor exportálnak az Amerika Egyesült Államokba, valamint Ausztráliába is (I07, I08). A Zwack Unicum Nyrt. az eltelt több mint 200 éve alatt egy folyamatosan megújuló, dinamikus vállalattá vált.

A Zwack Unicum Nyrt. által kibocsátott részvények száma 2 035 000 darab. A részvények záróárfolyama 2013. március 29-én 12 125 Ft volt a Budapesti Értéktőzsdén, míg 2014. március 31-én 12 500 Ft, ami az előző évhez képest 3%-os emelkedést jelent. A társaság tulajdonosi szerkezete a következőképpen épül fel (2. ábra). A legnagyobb tulajdoni hányaddal a Peter Zwack & Consorten HAG rendelkezik, míg a részvények másik fele a Diageo Holdings Netherlands BV birtokában van, illetve közkézen forog (I09).

2. ábra: A Zwack Unicum Nyrt. tulajdonosi szerkezete

Forrás: Saját szerkesztés a Zwack Unicum Nyrt. honlapja alapján

Miért készít a Zwack Unicum Nyrt. IFRS szerinti beszámolót? 2005 óta az EU 1606/2002/EK rendelete alapján az Európai Unióban működő, tőzsdén jegyzett társaságoknak konszolidált éves beszámolójukat az IFRS-ekkel összhangban kell elkészíteni. Mivel a Zwack Unicum Nyrt. tőzsdén jegyzett vállalat, és 2008-ig leányvállalata is volt (BULIV Kft.), így a 2008. március 31-ével végződő üzleti évben és azt megelőzően, e rendelet értelmében IFRS szerint készítette konszolidált beszámolóját. A 2008. április 1-jével kezdődő üzleti évtől már nem kellett konszolidált beszámolót készítenie leányvállalata megszűnése miatt, de saját döntése alapján továbbra is a magyar szabályozás alapján készült egyedi beszámolója mellett, IFRS szerinti egyedi beszámolót is készít (I09).

4. A ZWACK UNICUM NYRT. MÉRLEGEINEK ÖSSZEHASONLÍTÁSA

4.1. A mérlegek elemzése

Ebben a fejezetben a Zwack Unicum Nyrt. Számviteli törvény szerinti, illetve a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok (IFRS) szerinti mérlegeit fogom elemezni és összehasonlítani a 2013/14-es üzleti évre vonatkozóan. Amint majd látható az elemzésből a két beszámoló típusban szereplő adatok nagy része azonos egymással, közelít egymáshoz, viszont lényeges különbségeket is felfedezhetünk az adatok között. A következőkben ezen különbségeket és okait fogom ismertetni a tárgyi eszközökön, a jegyzett tőkén, a céltartalékokon, és a halasztott adón keresztül, mivel ezek azok a területek, melyekben leginkább megfigyelhetők az eltérések és eltérő értékelésmódok.

Fontos megemlíteni, hogy a Társaság 2013/14-es üzleti évre vonatkozó mérlege a megszokottól eltérő üzleti időszakot tükröz, mivel a Társaság mérlegfordulónapja nem december 31, hanem március 31, így beszámolója 2013. április 1-től 2014. március 31-ig terjedő időszak vagyonát és eredményét mutatja be. Mind a Számviteli törvény szerinti, mind az IFRS szerinti beszámolója egyedi beszámoló, mivel leányvállalata (BULIV Kft.) megszűnése (2008) óta, nem készít konszolidált éves beszámolót.

Ahogy már az előzőekben bemutattam, a Számviteli törvény előírja a mérleg kötelező felépítését, melyet a beszámoló összeállítása során követni kell. Az eszköz oldalt a Befektetett eszközök, Forgóeszközök, és Aktív időbeli elhatárolások főcsoportjai alkotják, míg a forrás oldalon a Saját tőke, Céltartalékok, Kötelezettségek, és Passzív időbeli elhatárolások mérlegfőcsoportok jelennek meg. A Társaság az „A” típusú mérleget használja. Ezzel szemben az IAS 1 standard nem írja elő a mérleg kötelező felépítését, csupán egy minimális részletezettséget közöl, ami a funkciójukban és természetükben eltérő tételek külön soron történő szerepeltetését jelenti. Ezt a sémát alkalmazniuk kell a vállalatoknak a beszámolójuk összeállítása során, viszont ezeken a sorokon kívül, további sorokat alkalmazhatnak, melyekkel jobban kiemelhetik a tevékenységük és működésük szempontjából fontos adatokat. Az IAS 1 standard szerinti mérleg az „A” típusú mérleghez hasonlít, hiszen itt is kötelezően meg kell jelenni a mérlegfőcsoportoknak, mint a Befektetett eszközök és Forgóeszközök, valamint Saját tőke és Kötelezettségek, valamint a Kötelezettségeken belül elkülönítve a rövid- és hosszú lejáratú kötelezettségeket. Viszont megfigyelhető, hogy az IFRS szerinti mérlegben nem szerepel mérlegfőcsoportként az Aktív időbeli elhatárolások, Céltartalékok, és Passzív időbeli elhatárolások. Az Aktív időbeli elhatárolások követelésként,

a Céltartalékok és a Passzív időbeli elhatárolások kötelezettségként jelennek meg, jelentős esetben külön mérleg soron, egyébként pedig valamilyen más mérleg sorral összevonva.

Nemcsak formai különbség van azonban a mérleg e két típusa között. A Zwack Unicum Nyrt. esetén a Sztv. szerinti mérlegben az adatok ezer forintban szerepelnek, míg az IFRS szerinti mérlegben millió forintban. A mérleg elemzése során a könnyebb áttekinthetőség és egyszerűség érdekében az adatokat millió forintban jelenítem meg. Ezen kívül megfigyelhető, hogy a Sztv. szerinti mérleg első oszlopában az előző év adatai szerepelnek, míg a második oszlopban a tárgyév adatai. Ezzel szemben, az IFRS szerinti mérlegben a két oszlop fordítva szerepel, tehát az első mutatja a tárgyév adatait. Ennek oka az, hogy az IFRS a számunkra frissebb, aktuálisabb, és új információkat hordozó adatokat jeleníti meg először, a második oszlopban pedig az összehasonlító adatok szerepelnek. Jelentős különbség továbbá, hogy az IFRS szerinti mérlegben nem jelenik meg külön a Mérleg szerinti eredmény sor, az az Eredménytartalék részeként jelenik meg. Továbbá a tárgyévi eredmény a saját tőke változás kimutatásban külön szerepel.

Az 1. táblázatban láthatjuk, hogy a tárgyévi és előző évi mérlegfőösszegek is különböznek egymástól. A tárgyévben a magyar szabályozás alapján készült mérlegben 13 743 m Ft a mérlegfőösszeg, míg az IFRS szerinti beszámolóban ennél kevesebb, 13 148 m Ft. Ez alapján a két mérlegfőösszeg között 595 m Ft eltérés van. Nemcsak a tárgyévben, hanem az előző évben is magasabb a Számviteli törvény szerinti mérlegfőösszeg. A különbség az eszköz oldalon a befektetett eszközök és a forgóeszközök eltérő értékeléséből, a forrás oldalon pedig a saját tőke és kötelezettségek eltérő értékeléséből és megjelenítéséből ered. Az értékelés a mérlegben megjelenő tételek értékének meghatározását jelenti (BARTHA et al., 2013).

A mérlegfőösszegek az előző évhez viszonyítva, mind az Sztv. szerinti, mind az IFRS szerinti beszámoló esetében növekedést mutatnak, azaz a vállalat vagyona növekedett.

1. táblázat: A Zwack Unicum Nyrt. 2012/13. és 2013/14. üzleti évére vonatkozó mérlegfőösszegek

Beszámoló típusa	2012/13. üzleti év adatai (m Ft)	2013/14. üzleti év adatai (m Ft)
Sztv. szerinti beszámoló	13 128	13 743
IFRS szerinti beszámoló	12 474	13 148

Forrás: Saját szerkesztés a Zwack Unicum Nyrt. 2013/14. évi beszámolója alapján

4.2. Befektetett eszközök

A Számviteli törvény alapján a befektetett eszközök azok az eszközök, melyek tartósan, egy éven túl szolgálják a vállalkozási tevékenységet. Ide tartoznak az immateriális

javak, tárgyi eszközök, és befektetett pénzügyi eszközök (KOZMA, 2001b). Az IFRS-ek nem fogalmazzák meg külön a befektetett eszközök fogalmát, viszont a Keretelvekben megjelenik az eszközök fogalma, valamint a besorolási kritériumok. Az eszközöknek három fő jellemzője van: a vállalkozás ellenőrzése alatt állnak, valamilyen múltbéli esemény következtében jöttek létre, és a jövőben várhatóan gazdasági haszna származik belőle a vállalkozásnak. A Keretelvek a forgóeszközök fogalmát határozzák meg, melyek azok az eszközök, melyeket a vállalkozás működési ciklusán belül vagy a mérlegfordulónapot követő 12 hónapon belül realizál. Azok az eszközök, melyek nem felelnek meg ennek a definíciónak, befektetett eszközöknek minősülnek (BARTHA et al., 2013).

2. táblázat: A Zwack Unicum Nyrt. 2000. évi C. törvény alapján bemutatott befektetett eszközei a 2013/14-es üzleti évben.

Megnevezés	Összeg (m Ft)
A. Befektetett eszközök	3 601
I. Immateriális javak	71
II. Tárgyi eszközök	3 473
III. Befektetett pénzügyi eszközök	57

Forrás: Saját szerkesztés a Zwack Unicum Nyrt. 2000. évi C. törvény szerinti beszámolója alapján

A 2. táblázatból kiderül, hogy a Befektetett eszközökön belül a legnagyobb súlyt a Tárgyi eszközök képviselik, hiszen ezek adják a Befektetett eszközök 96%-át. Az Immateriális javak és a Befektetett pénzügyi eszközök a maradék 4%-ot alkotják, mely a Befektetett eszközök összegét tekintve elhanyagolható, így az elemzés során a Tárgyi eszközök vizsgálatára helyezek nagy súlyt.

3. táblázat: A Zwack Unicum Nyrt. IFRS alapján bemutatott befektetett eszközei a 2013/14-es üzleti évben

Megnevezés	Összeg (m Ft)
Tárgyi eszközök	2 951
Immateriális javak	78
Csomagolóanyagok	33
Befektetések társult vállalkozásban	65
Részesedések	2
Dolgozói kölcsönök	29
Halasztott adó	145
Befektetett eszközök	3 303

Forrás: Saját szerkesztés a Zwack Unicum Nyrt. IFRS szerinti beszámolója alapján

A 3. táblázatban, mely az IFRS szerinti adatokat mutatja, látható, hogy a vállalkozás saját választása szerinti csoportosításban tette közzé befektetett eszközeit, hiszen az IAS 1 nem ír elő kötelező tagolást. Kitűnik a táblázatból, hogy itt is a Tárgyi eszközök adják a legnagyobb súlyt a Befektetett eszközök között, hiszen a teljes összeg 89%-át alkotják. Abban az esetben, ha a Tárgyi eszközökhöz hozzáadjuk a Csomagolóanyagok értékét, melyek nem tartozhatnak sem az Immateriális javakhoz, sem a Befektetett pénzügyi eszközökhöz –melyet a Befektetések társult vállalkozásban, Részesedések, Dolgozói kölcsönök, és Halasztott adó alkotnak-, akkor az így számított érték alapján a Tárgyi eszközök a Befektetett eszközök 90%-át alkotják.

Szintén a 3. táblázatból láthatjuk, hogy eltérnek a Befektetett eszközök főcsoporton belül a mérlegcsoportok, valamint, az egyes csoportok összegei is különböznek. A magyar szabályozás szerint a Befektetett eszközök állománya 3 601 m Ft, míg az IFRS szerint ennél kevesebb 3 303 m Ft. Látható, hogy az IFRS szerinti alacsonyabb mérlegfőösszeget alátámasztja az, hogy a Befektetett eszközök értéke is alacsonyabb, mint a 2000. évi C. tv. szerinti mérlegben. Ugyanakkor a Befektetett eszközökön belül a Tárgyi eszközök számszaki értéke is alacsonyabb, valamint százalékos súlya is. Az alacsonyabb számszaki érték az eltérő értékelésből ered, míg százalékos súly eltérését az is magyarázza, hogy az IFRS szerinti Befektetett eszközök között szerepel a Halasztott adó, mely az Sztv. szerinti táblázatban nem szerepel, így ez is befolyásolja a Befektetett eszközök összetételét.

A Befektetett eszközök átfogó elemzését követően áttérek a Tárgyi eszközök részletes vizsgálatára.

4.3. Tárgyi eszközök

A Tárgyi eszközök fogalma a Számviteli törvény 26.§ (1). bekezdése alapján a következő: „A tárgyi eszközök között a mérlegben azokat a rendeltetésszerűen használatba vett, üzembe helyezett anyagi eszközöket (földterület, telek, telkesítés, erdő, ültetvény, épület, egyéb építmény, műszaki berendezés, gép, jármű, üzemi és üzleti felszerelés, egyéb berendezés, ingatlanokhoz kapcsolódó vagyoni értékű jogok), tenyészállatokat kell kimutatni, amelyek tartósan - közvetlenül vagy közvetett módon - szolgálják a vállalkozó tevékenységét, továbbá az ezen eszközök beszerzésére (a beruházásokra) adott előlegeket és a beruházásokat, valamint a tárgyi eszközök értékhelyesbítését (I10)”.

Az IFRS tárgyi eszközökre vonatkozó standardja az IAS 16 Ingatlanok, gépek és berendezések standard. Ez a standard azt mondja ki, hogy az ingatlanok, gépek és berendezések olyan tárgyi eszközök, melyek egy évnél hosszabb ideig szolgálják a

vállalkozás tevékenységét, és áruk vagy szolgáltatások előállítására használnak (BOROS et al., 2006).

A két fogalom tulajdonképpen azonosan határozza meg a tárgyi eszközök fogalmát, viszont az értékelésükben különbségek vannak, amelyeket a 4. és 5. táblázatok adatai is szemléltetnek.

4. táblázat: **A Zwack Unicum Nyrt. 2000. évi C. törvény alapján bemutatott tárgyi eszközei a 2013/14-es üzleti évben**

Megnevezés	Összeg (m Ft)
II. Tárgyi eszközök	3 473
Ingatlanok és kapcsolódó vagyoni értékű jogok	2 592
Műszaki berendezések, gépek, berendezések	397
Egyéb berendezések, felszerelések, járművek	442
Tenyészállatok	0
Beruházások, felújítások	33
Beruházásokra adott előlegek	9
Tárgyi eszközök értékhelyesbítése	0

Forrás: Saját szerkesztés a Zwack Unicum Nyrt. 2000. évi C. törvény szerinti beszámolója alapján

A Számviteli törvény szerinti beszámolóban a Tárgyi eszközök értéke 3 473 m Ft, melyből a legnagyobb részt az Ingatlanok és kapcsolódó vagyoni értékű jogok adják. Jelentős a Műszaki berendezések, valamint az Egyéb berendezések értéke is, és Beruházásokra is sor került a tárgyévben. A Társaság tevékenységéből fakadóan Tenyészállatokkal nem rendelkezik, illetve értékhelyesbítés elszámolására sem került sor.

5. táblázat: **A Zwack Unicum Nyrt. IFRS alapján bemutatott tárgyi eszközei a 2013/14-es üzleti évben**

Megnevezés	Összeg (m Ft)
Telek és épület	2 037
Gépek és berendezések	434
Lízingelt eszközök	43
Egyéb eszközök	437
Tárgyi eszközök	2 951

Forrás: Saját szerkesztés a Zwack Unicum Nyrt. IFRS szerinti beszámolója alapján

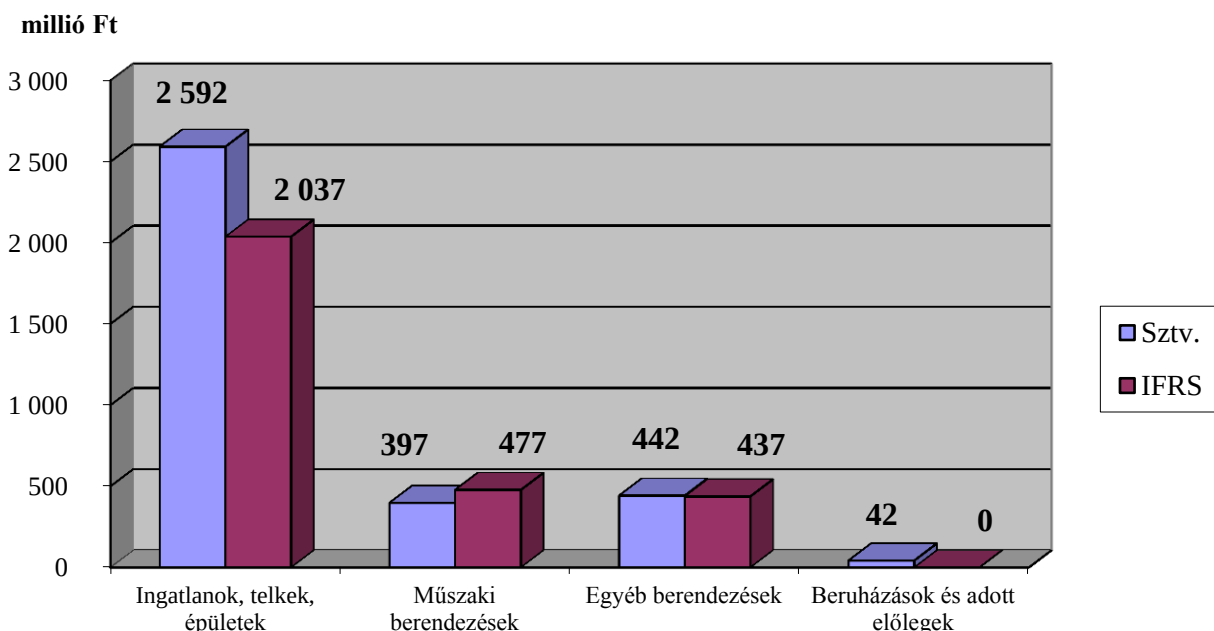
Az 5. táblázat mutatja, hogy mivel az IAS 1 nem ír elő kötelező tagolást a mérlegre vonatkozóan, így a Tárgyi eszközök között a Társaság csak olyan sorokat szerepeltet, amelyekhez kapcsolódnak tételek, tehát nem hagy üresen sort. Feltételezhetnénk, hogy ezen

ok miatt nem szerepel a Tenyészállatok sor a mérlegben, viszont ennek oka abban is keresendő, hogy a tenyészállatok biológiai eszközöknek minősülnek, így azok nem tárgyi eszközök, hanem azokat az IAS 41 Mezőgazdaság standard szabályozza (LAKATOS et al., 2013). Nem szerepel a táblázatban Beruházás sor sem, mivel az IFRS-ek alapján a beruházások a vonatkozó tárgyi eszköz kategóriákban oszlanak meg: 4 millió Ft a telek és épület, 21 millió Ft a gépek és berendezések, valamint 8 millió Ft szerepel az immateriális javak között. Nincs értékhelyesbítés sor, hiszen az IFRS-ek alapján értékhelyesbítés elszámolására nincs lehetőség, helyette ártértékelési modellt alkalmazhatnak a vállalkozások.

A Számviteli törvény alapján készült beszámolóban a tárgyi eszközök értéke 3 473 m Ft, ami 522 m Ft-tal több, mint az IFRS szerint. Az IFRS szerinti beszámolóban a tárgyi eszközök közé tartoznak a befektetett eszközök között szereplő csomagolóanyagok is. A csomagolóanyagokat a lízingelt eszközök közé sorolhatjuk, mivel az üveggyárak a Zwack üvegek gyártásához használt szerszámok értékcsökkenését beépítik a palackok átadási árába. A Zwack Unicum Nyrt. pedig a szerszámok bruttó értéke és a teljes gyártási darabszám figyelembevételével határozza meg a lízing nettó értékét. A csomagolóanyagok azért szerepelnek befektetett eszközként, mivel hasznos élettartamuk 3-4 évben van meghatározva.

A fenti táblázatok, valamint a 3. *ábra* alapján láthatjuk, hogy az ingatlanok, telkek és épületek 555 m Ft-tal magasabb értéken szerepelnek az Sztv. szerinti mérlegben. A műszaki berendezések esetében az IFRS szerinti mérlegben vesznek fel nagyobb értéket, az általam ide sorolt lízingelt eszközökkel együtt. A lízingelt eszközöket azért soroltam a műszaki berendezések, gépek, járművek közé, mivel azok közvetlenül szolgálják a vállalkozás tevékenységét, hiszen a Társaság fő tevékenységeként szolgáló szeszesital gyártás elengedhetetlen eszközei a palackok, üvegek. Az egyéb berendezések körülbelül hasonló értéket vesznek fel. A beruházások tekintetében pedig az jelenik meg, hogy az Sztv. szerinti beszámolóban szerepelnek beruházások, míg az IFRS szerinti beszámolóban nem.

Tárgyi eszközök csoportosítása a Sztv. és az IFRS szerint

5. ábra: A Zwack Unicum Nyrt. tárgyi eszközeinek csoportosítása az Sztv. és az IFRS szerint

Forrás: Saját szerkesztés a Zwack Unicum Nyrt. 2013/14. évi beszámolója alapján

Feltehetjük a kérdést, hogy mi okozza az eltéréseket a tárgyi eszközök értékében? Először tekintsük át, mik azok a tényezők, melyek megegyeznek a két beszámoló esetében. Mindkét esetben a kezdeti értékelés során a tárgyi eszközök a mérlegbe bekerülési értéken, tényleges előállítási költségen kerülnek be, majd a követő értékelés során is a bekerülési érték modelljét használják mindkét beszámolóban, tehát a társaság az IFRS beszámolóban nem az átértékelési modellt alkalmazza. A mérlegben a Számviteli törvény alapján a terv szerinti értékcsökkenéssel, terven felüli értékcsökkenéssel csökkentett, illetve a terven felüli értékcsökkenés visszaírt részével növelt összegben, míg az IFRS szerinti mérlegben a terv szerinti értékcsökkenéssel és értékvesztéssel csökkentett, illetve a visszaírt értékvesztéssel növelt összegben szerepelnek az eszközök. Bár megegyezik az, hogy értékcsökkenéssel csökkentett bekerülési értéken mutatják ki a tárgyi eszközöket, de különbség az, hogy míg a hazai szabályozás alapján, terven felül értékcsökkenést számolnak el, addig az IFRS szerinti beszámolóban értékvesztésről beszélünk. Az IFRS szerinti beszámolóban a követő értékelés során a tárgyi eszközöket nemcsak a bekerülési érték modell alapján jeleníthetik meg, hanem az átértékelési modell alapján is. Ez azt jelenti, hogy a tárgyi eszközök könyv szerinti értéke

az átértékeléskori valós értékük csökkentve az ez alapján elszámolt, halmozott értékcsökkenéssel és értékvesztéssel. A telkek és épületek, valamint a gépek és berendezések esetén is a valós érték megegyezik a piaci értékkel (LAKATOS et al., 2013). Bár az általam vizsgált Társaság esetében is megállapíthatóak lennének a valós értékek, hiszen az ingatlanoknak, illetve gépeknek a piaci értéke ismerhető, a vállalat nem ez alapján, hanem a bekerülési érték modell alapján értékeli eszközeit. Ez alapján elmondható, hogy a különbségek nem a követő értékelés különbözőségéből adódik.

Minden évben sor kerül terv szerinti értékcsökkenés elszámolására, mind a Sztv. szerinti beszámoló, mind az IFRS szerinti beszámoló esetében. Ezen kívül terven felül értékcsökkenést is elszámolhat a Társaság. A Számviteli törvény 53.§ (1). bekezdése alapján akkor kell a tárgyi eszközökre terven felüli értékcsökkenést elszámolni, ha könyv szerinti értéke tartósan és jelentősen magasabb, mint piaci értéke. Ha ez a körülmény már nem áll fenn, lehetőség van a terven felüli értékcsökkenés visszaírására (I10). Az IFRS viszont nem ismeri a terven felüli értékcsökkenés fogalmát, hanem helyette értékvesztést számolhatnak el a tárgyi eszközökre. Az értékvesztés elszámolására vonatkozó előírásokat az IAS 36 standard tartalmazza. Értékvesztést akkor számolnak el, ha a tárgyi eszköz könyv szerinti értéke a megtérülő összeget meghaladja. A megtérülő összeg az eszköz értékesítési költségekkel csökkentett valós értéke és a használati értéke közül a magasabb (I09).

Az értékcsökkenés elszámolása a maradványértékkel csökkentett bruttó érték és a hasznos élettartam figyelembevételével lineárisan vagy teljesítményarányosan történik. Maradványértéket csak a személygépkocsikra állapít meg a társaság, mivel a többi befektetett tárgyi eszközt, az ún. kimerítésre szánt eszközöket, élettartamuk végéig használ, amikor már maradványértékük nem jelentős.

Az egyik jelentős különbség, amelyből az eltérések erednek az a különböző tárgyi eszközök eltérő nagyságú értékcsökkenésének megállapítása, mely a 6. táblázatban látható.

6. táblázat: A Zwack Unicum Nyrt. 2000. évi C. törvény alapján és IFRS alapján bemutatott tárgyi eszközeinek értékcsökkenése a 2013/14-es üzleti évben

Megnevezés	Összeg a Sztv. szerinti beszámolóban (m Ft)	Összeg az IFRS szerinti beszámolóban (m Ft)
Ingatlanok	103	137
Műszaki berendezések	146	184

Egyéb berendezések	156	157
--------------------	-----	-----

Forrás: Saját szerkesztés a Zwack Unicum Nyrt. 2000. évi C. törvény szerinti és IFRS szerinti beszámolója alapján

A 6. táblázat azt mutatja, hogy a műszaki berendezések (melyekhez az IFRS szerint a gépek és berendezéseket és a lízingelt eszközöket soroltam), illetve az egyéb berendezések (IFRS alapján az egyéb eszközök) esetében nagyobb az elszámolt értékcsökkenés összege, mint az ingatlanok (IFRS alapján telkek és épületek) esetében, tehát a Társaság hosszabb élettartammal számol az ingatlanok tekintetében. Ez egyértelműnek mondható, hiszen az ingatlanok jóval hosszabb ideig szolgálják a vállalkozások tevékenységét, mint a gépek, berendezések, tehát ez a két rendszerben megegyezik.

Ugyanakkor az is látható, hogy az IFRS szerinti értékcsökkenések minden tétel esetében magasabbak a magyar szabályozás szerintinél, így azt is feltételezhetjük, hogy az IFRS beszámoló esetében rövidebb hasznos élettartamokkal számolnak. Ennek alátámasztására megnézzük a Társaság által alkalmazott hasznos élettartamokat.

A magyar szabályozás szerinti számviteli politikában az ingatlanok hasznos élettartama 3-50 év közé esik, a műszaki berendezések, gépek, járművek esetén 2-11 év, míg az egyéb berendezések, gépek, járművek esetén 3-5 év a leírás időtartama. Ezzel szemben a társaság IFRS szerinti számviteli politikájában ezeknél hosszabb hasznos élettartamokat állapítanak meg: épületek esetén 20-50 év, gépek és berendezések esetén 7-10 év, gépjárművek esetén 3-5 év, míg egyéb eszközök esetén 2-7 év. Láthatjuk, hogy bár a felső határ sok esetben megegyezik, az alsó határ az IFRS esetén jóval magasabb, tehát a hasznos élettartamok intervallumában jelentkezik kisebb eltérés. A beszámoló adatainak ismerete nélkül azt feltételezhetnénk, hogy mivel az IFRS magasabb hasznos élettartamokat állapít meg, így valószínű, hogy nagyobb élettartamokat is alkalmaz, így az IFRS alapján elszámolt értékcsökkenések alacsonyabb értékeket vennének fel, azaz a tárgyi eszközök mérlegértéke magasabb lenne, mint a Sztv. szerinti beszámoló esetében. Viszont mivel a hasznos élettartamok tekintetében csak intervallumokat közölnek, így pontos következtetés nem vonható le. Az adatok ismeretében arra következtethetünk, hogy az IFRS szerinti beszámolóban a Társaság kisebb hasznos élettartamokkal számol, mivel az elszámolt értékcsökkenés nagyobb, mint a Számviteli törvény szerinti beszámolóban. Emiatt a mérlegben a telkek és épületek, valamint az egyéb eszközök nettó értéke is kisebb lesz, mint az Sztv. szerinti beszámolóban.

A különböző hasznos élettartamokon kívül szintén eltérést okozhat a tárgyi eszközök mérlegértékében az IFRS-ben alkalmazott komponens megközelítés. Ennek lényege, hogy

egyes eszközöknek lehetnek olyan elemei, komponensei, melyek bár egy évnél hosszabb ideig használhatóak, de élettartamuk rövidebb, mint magáé az eszközé. Ebben az esetben ezeket a részeket külön kell nyilvántartani, így az értékcsökkenést is külön kell rá elszámolni, ami végső soron befolyásolja a tárgyi eszközök mérlegértékét. Ez a módszer azért hasznos, mert az egyes eszközök értékcsökkenését pontosabban meg lehet becsülni, melyet az elhasználódás, kimerülés, illetve testet öltő és nem testet öltő avulás befolyásol. A magyar szabályozásban ilyen nem létezik, egy eszközt nyilvántartását és értékcsökkenésének elszámolását nem lehet részekre bontani (KALICZKA, 2012).

A tárgyi eszközökben mutatkozó különbséget tehát a különböző hasznos élettartamok megállapítása miatt az értékcsökkenések elszámolása, valamint a komponens megközelítés alkalmazása adja. Mivel a Társaság nem az átértékelési modellt alkalmazza, így nem lehet ez az oka a mérlegértékek eltérésének. Ha viszont ezt a módszert alkalmaznák, akkor előfordulhatna, hogy a valós érték figyelembevételével az IFRS szerinti mérleg tárgyi eszközei magasabb mérlegértéket vennének fel, mint a Sztv. szerinti mérlegben.

Az eszköz oldalon megállapítottuk, hogy a legjelentősebb eltérést a tárgyi eszközök eltérő értékelése adta. A következő részben a forrás oldalt fogom vizsgálni. A saját tőke mérlegfőcsoporton belül főként a jegyzett tőkére térek ki, míg az IFRS szerinti kötelezettségek főcsoporton belül a céltartalékokra, és az Sztv. szerinti beszámolóban a céltartalékok mérlegfőcsoportra. Ezek után pedig a nyereségadókat elemzem.

4.4. Saját tőke

A saját tőke egy olyan tőkerész, melyet a tulajdonos a vállalkozó rendelkezésére bocsátott, az adózott eredményből hagyott a vállalkozásnál. A számviteli törvény szerint a saját tőke elemei a jegyzett tőke, a jegyzett, de még be nem fizetett tőke, tőketartalék, eredménytartalék, lekötött tartalék, értékelési tartalék, és a mérleg szerinti eredmény (KOZMA, 2001b). A nemzetközi szabályozásban a saját tőke, azaz az equity megfogalmazása a következő: „Equity or net assets is the residual interest in the assets of an entity that remains after deducting its liabilities (PARR – SMITH, 2005)”. Ami azt jelenti, hogy a saját tőke az eszközökből levont kötelezettségek után fennmaradó tőkerész, a vállalkozás érdekeltsége. Mivel az IFRS csak minimális részletezettséget ír elő a mérleg felépítését illetően, így a vállalkozó dönti el, mit szerepeltet a saját tőkén belül. A Zwack Unicum Nyrt. beszámolójában a saját tőke elemeiként a jegyzett tőkét, tőketartalékot, és eredménytartalékot jeleníti meg, viszont a mérleg szerinti eredmény külön soron nem szerepel a mérlegben, az az eredménytartalékon belül kerül megjelenítésre. Ezen kívül átértékelési tartalék sem szerepel a

saját tőke elemei között, ami alátámasztja azt, hogy a vállalkozás tárgyi eszközeit nem az ártértékelési modell alapján értékeli.

7. táblázat: **A Zwack Unicum Nyrt. 2000. évi C. törvény alapján bemutatott saját tőkéje**

Megnevezés	Összeg (m Ft)
D. Saját tőke	11 053
I. Jegyzett tőke	2 035
II. Jegyzett, de még be nem fizetett tőke	0
III. Tőketartalék	264
IV. Eredménytartalék	7 239
V. Lekötött tartalék	0
VI. Értékelési tartalék	0
VII. Mérleg szerinti eredmény	1 515

Forrás: Saját szerkesztés a Zwack Unicum Nyrt. 2000. évi C. törvény szerinti beszámolója alapján

A 7. táblázat mutatja a saját tőke összetételét a hazai szabályozás szerinti beszámolóban. Az adatokból kiderül, hogy nincs jegyzett, de be nem fizetett tőkéje, lekötött tartaléka, és értékelési tartaléka a Társaságnak. A saját tőke elemeit év közben és év végén is könyv szerinti értéken kell megjeleníteni a mérlegben.

Amint látjuk, a jegyzett tőke értéke 2 035 m Ft. Ez 2 000 000 db 1 000 Ft névértékű törzsrészcvényből, és 35 000 db 1 000 Ft névértékű visszaváltható likvidációs elsőbbségi részvényből áll. A törzsrészvények azok a részvények, melyek tulajdonosuk számára névértékükhöz kapcsolódóan részvényesi jogok gyakorlását teszik lehetővé. 2006. július elsejétől a jegyzett tőke legalább felének ezen tőkeinstrumentumokból kell állnia. Elsőbbségi részvényeket maximum a jegyzett tőke feléig bocsáthatnak ki, és ezek az összetett instrumentumok bizonyos előnyöket nyújtanak a részvényesek számára. A likvidációs elsőbbségi részvény azt jelenti, hogy az úgynevezett likvidációs hányadból - mely a részvénytársaság megszűnése után meglévő részesedés, melyet a részvényesek között osztanak fel - a részvényes részvénye névértékének arányában részesül (CSÉCSY et al., 2011) (FÉZER et al., 2009).

A Társaság mérleg szerinti eredménye a 2013/14-es üzleti évben 1 515 m Ft, mely az osztalék levonása előtti eredmény, mivel a mérleg elkészítéséig még nem került sor az osztalék fizetésének elhatározásáról szóló közgyűlésre.

8. táblázat: **A Zwack Unicum Nyrt. IFRS alapján bemutatott saját tőkéje**

Megnevezés	Összeg (m Ft)
------------	------------------

Jegyzett tőke	2 000
Tőketartalék	165
Eredménytartalék	8 037
Saját tőke összesen	10 202

Forrás: Saját szerkesztés a Zwack Unicum Nyrt. IFRS szerinti beszámolója alapján

A 7. táblázatból és a 8. táblázatból látható, hogy a saját tőke kétféle kimutatása között körülbelül 1 milliárd forintos különbség van. Az IFRS szerint a jegyzett tőke 2 000 millió forint, azaz 35 millió forinttal kevesebb, mint a magyar szabályozás alapján, aminek az oka, hogy a 35 000 db névre szóló visszaváltható likvidációs elsőbbségi részvényt nem tartalmazza a jegyzett tőke, csak a 2 000 000 db törzsrészvényt, melyek névértéke 1 000 Ft/db. A 35 000 db elsőbbségi részvény a tőketartalékban került elszámolásra. A likvidációs elsőbbségi részvények egy pénzben kiegyenlített részvény alapú juttatási program keretén belül lettek kibocsátva a vezető tisztségviselők számára 2007-ben. Az ezekhez kapcsolódó osztalékfizetéseket a Társaság a személyi jellegű ráfordítások között számolja el, a mérlegben pedig a kötelezettségek között jeleníti meg. A részvény alapú juttatások megjelenítését és értékelését az IFRS 2 Részvény-alapú kifizetés standard szabályozza.

Nemcsak a jegyzett tőke, hanem a tőketartalék is kevesebb az IFRS szerint, viszont az eredménytartalék több. Ennek az oka, hogy az eredménytartalék tartalmazza a tárgyévi mérleg szerinti eredményt is, ami 1 493 millió forint. A tárgyévi eredmény ebben az esetben sincs osztalékkal csökkentve, mivel a 2013/14-es üzleti évre fizetendő osztalék csak a közgyűlés jóváhagyása után kerül könyvelésre, és az IFRS szerint a fordulónap után jóváhagyott osztalék már nem szerepelhet a pénzügyi kimutatásokban, azaz nem módosító esemény. Az osztalék egyébként sem a tárgyévi eredményt módosítja, hanem a saját tőke változás kimutatásban közvetlenül az eredménytartalékkal szemben számolandó el.

4.5. Céltartalékok

A céltartalékok megjelenése a Sztv. és az IFRS szerinti mérlegben különbözik egymástól. Míg a számviteli törvény alapján a forrás oldalon az E. Céltartalékok mérlegfőcsoport található meg, és ettől elkülönítetten találjuk meg az F. Kötelezettségek mérlegfőcsoportot, addig az IFRS szerint a céltartalékok nem képeznek külön mérlegfőcsoportot, hanem a kötelezettségek részét képezik. Ez amiatt van így, mivel csak olyan kötelezettségekre és költségekre lehet céltartalékot képezni, amelyek valamilyen múltbeli eseményből következnek, azaz minden céltartalék kötelezettség. A magyar szabályozásban viszont jövőbeli működési költségekre és veszteségekre is képezhetünk céltartalékot, azaz a céltartalékok nemcsak kötelezettségekből állnak. Az IFRS-ben ez azért

nem lehetséges, mivel a céltartalék egy kötelezettség, és a jövőbeli költség nem felel meg a kötelezettségek fogalmának, ami múltbeli eseményekből keletkező jelenlegi kötelem. Az IFRS szerint a céltartalékok lehetnek rövid és hosszú lejáratúak is, míg a magyar szabályozásban nincs ilyen elkülönítés. A következőkben azt vizsgálom, hogy miben hasonlít és miben tér el a céltartalékok megjelenése és értékelése a két mérlegben.

9. táblázat: A Zwack Unicum Nyrt. 2000. évi C. törvény alapján bemutatott céltartalékai

Megnevezés	Összeg (m Ft)
E. Céltartalékok	199
Céltartalék a várható kötelezettségekre	199
Céltartalék a jövőbeni költségekre	0
Egyéb céltartalék	0

Forrás: Saját szerkesztés a Zwack Unicum Nyrt. 2000. évi C. törvény szerinti beszámolója alapján

A 9. táblázatban látható, hogy a magyar szabályozás alapján várható kötelezettségekre és jövőbeni költségekre is képezhetünk céltartalékot. A Társaságnak 199 m Ft értékben vannak céltartalékai, melyből a tárgyévben képzett összeg 14 m Ft. Ebből 5 m Ft-ot leépítések áthúzódó költségeire, 9 m Ft-ot pedig a munkavállalók jubileumi jutalmaira képeztek. Ezen tételeken kívül a céltartalék még tartalmaz olyan termékekhez kapcsolódó kötelezettségekre képzett céltartalékot, melyek forgalmazását a Társaság már befejezte, valamint egyéb célokra képzett céltartalékot. A céltartalékok tárgyévi képzését és feloldását a 10. táblázat szemlélteti.

10. táblázat: A Zwack Unicum Nyrt. céltartalék képzésének és feloldásának mértéke és szerkezete a 2000. évi C. törvény alapján

Megnevezés	Nyitó (m Ft)	Képzés (m Ft)	Feloldás (m Ft)	Záró (m Ft)
Céltartalék	213	14	(28)	199

Forrás: Saját szerkesztés a Zwack Unicum Nyrt. 2000. évi C. törvény szerinti beszámolója alapján

A 10. táblázat mutatja, hogy a tárgyévben alacsonyabb a céltartalékok állománya a tárgyévet megelőző évhez képest, mivel a tárgyévben kevesebb volt a képzés, mint a feloldás. A 28 m Ft feloldás a leépítések költségeire képzett céltartalékból (26 m Ft), valamint a jubileumi jutalmakra képzett céltartalékokból történt (2 m Ft).

11. táblázat: A Zwack Unicum Nyrt. IFRS alapján bemutatott céltartalékai és kötelezettségei

Megnevezés	Összeg
------------	--------

	(m Ft)
Egyéb pénzügyi kötelezettségek	365
Hosszú lejáratú kötelezettségek	365
Szállítók és egyéb kötelezettségek	2 563
Céltartalékok	18
Rövid lejáratú kötelezettségek	2 581
<u>Kötelezettségek összesen</u>	<u>2 946</u>

Forrás: Saját szerkesztés a Zwack Unicum Nyrt. IFRS szerinti beszámolója alapján

Az IFRS szerinti beszámolóban a kötelezettségeken belül szerepelnek a céltartalékok. Esetünkben a céltartalékok rövid lejáratúak, mivel egyrészt látható, hogy a rövid lejáratú kötelezettségek között szerepelnek, másrészt pedig azért, mivel feltételezhető, hogy a végkielégítésekre és a jubileumi jutalmakra képzett céltartalékok rövidtávon kifizetésre kerülnek. A céltartalékok 18 m Ft értékben szerepelnek a mérlegben, ami jóval kevesebb, mint a Sztv. szerinti beszámolóban megtalálható 199 m Ft-os érték. Feltehető a kérdés, hogy mi miatt van ilyen nagy eltérés a céltartalékok között?

Ez a különbség amiatt állhat fenn, mert az IFRS szerint csak olyan tételekre képeznek céltartalékot, melyek múltbeli események miatt keletkeztek, tehát szükséges az, hogy a mérlegfordulónapon már fennálljon a kötelelem, ennek teljesítése a társaság gazdasági hasznot hozó erőforrásainak kiáramlásával járjon, és összege becsülhető legyen. Mivel ez alapján a Társaság csak kötelezettségekre képezhet, jövőbeli költségekre pedig nem, ez leszűkíti a céltartalék képzési lehetőségeket. A tárgyévben a társaság az IFRS alapján 4 millió forint céltartalékot képzett a fizetendő végkielégítésekre. Az IFRS szerinti céltartalékok a végkielégítésekre képzett összegeken túl még egyéb céltartalékot is tartalmaznak, melyek a kifutó termékekkel kapcsolatos költségekhez kapcsolódnak. Ez alapján megállapíthatjuk, hogy az IFRS szerint nem képeztek céltartalékot a munkavállalók jubileumi jutalmaira, pedig az is várható kötelezettségnek minősül, és az IAS 37 standard alapján a munkavállalók számára fizetendő juttatásokra (jutalom, prémium, végkielégítés) képeznie kell a Társaságnak. Ezen kívül még magyarázatot adhatna a két beszámolóban lévő eltérő értékekre a diszkontálás, mivel az IFRS-ben a hosszú lejáratra képzett céltartalékokat diszkontálják, viszont esetünkben a céltartalékok rövid lejáratú kötelezettségként szerepelnek. A 12. táblázat az IFRS-ek alapján képzett és felhasznált céltartalékokat mutatja.

12. táblázat: A Zwack Unicum Nyrt. céltartalék képzésének és feloldásának mértéke és szerkezete az IFRS alapján

Megnevezés	Nyitó (m Ft)	Képzés (m Ft)	Feloldás (m Ft)	Záró (m Ft)
Céltartalék	40	4	(26)	18

Forrás: Saját szerkesztés a Zwack Unicum Nyrt. IFRS szerinti beszámolója alapján

Láthatjuk, hogy a tárgyévben ez esetben is alacsonyabb a céltartalékok állománya, mint a megelőző évben, mivel a tárgyévben csak 4 m Ft volt a képzés, viszont a felhasználás 26 m Ft volt, ami pedig az előzőekben már ismertetett leépítések áthúzódó költségeire képzett céltartalék feloldását jelentette. Tehát itt is kitűnik, hogy 2 m Ft-tal kevesebb a tárgyévi felhasználás is, ami éppen a dolgozóknak fizetett jutalmak összegével kevesebb.

Összességében elmondható, hogy a képzett céltartalékok eltérő nagysága, valamint a felhasznált céltartalékok azonos nagysága is tükrözi az év végi állományuk közötti nagy különbség okát, mivel ha minden évben nagyobb összegben és több jogcímre képeznek céltartalékot a magyar szabályozás szerint, akkor végső soron a Sztv. szerinti beszámolóban lévő céltartalék állomány is nagyobb lesz.

4.6. Nyereségadók

Ahogy a szakirodalmi áttekintésnél már volt róla szó, a hazai szabályozás szerint nyereségadónak csak a társasági adó minősül, míg az IFRS szerint ide tartozik a helyi iparüzési adó és az innovációs járulék is, mivel alapjuk az adóköteles nyereség. Ezeken túlmenően, míg a 2000. évi C. törvény alapján csak tényleges adóval kell számolnunk, addig az IFRS szerint a tényleges adó mellett megjelennek a halasztott adók is. Már ezekből látszik, hogy számos különbség fedezhető fel a magyar és IFRS szerinti szabályozásban az adók tekintetében. A következőkben ezt fogom vizsgálni, először a tényleges nyereségadókat vizsgálva, majd pedig a halasztott adókat is figyelembe véve.

A Sztv. szerinti beszámolóban a tényleges nyereségadót, azaz a társasági adót az eredménykimutatásban jelenítjük meg, illetve rövid lejáratú kötelezettséggént vagy egyéb követelésként számoljuk el attól függően, hogy adókötelezettségről vagy adókövetelésről beszélünk. A 13. táblázat a Társaság Sztv. szerinti összköltség eljárással készülő „A” típusú eredménykimutatásának egy részletét mutatja be.

13. táblázat: A Zwack Unicum Nyrt. 2000. évi C. törvény alapján készült eredménykimutatásának részlete

Megnevezés	Összeg (m Ft)
E. Adózás előtti eredmény	1 690
XII. Adófizetési kötelezettség	175
F. Adózott eredmény	1 515
22. Eredménytartalék igénybevétele osztalékra, részesedésre	0
23. Jóváhagyott osztalék, részesedés	0
G. Mérleg szerinti eredmény	1 515

Forrás: Saját szerkesztés a Zwack Unicum Nyrt. 2000. évi C. törvény szerinti beszámolója alapján

A 13. táblázatból láthatjuk, hogy a Társaságnak a tárgyévben 175 m Ft adófizetési kötelezettsége keletkezett. Mivel az adózás előtti eredménye 500 m Ft-tól nagyobb, ezért 500 m Ft-ig 10%-os adókulccsal, míg az afeletti részre 19%-os adókulccsal kell számolni az adó nagyságát. Természetesen ezeket a mértékeket nem az adózás előtti eredményre vetítjük, hanem az adóalapra, melyet úgy kapunk meg, ha az adózás előtti eredményt növelő és csökkentő tételekkel módosítjuk, majd ebből számoljuk a számított adót. A számított adót adókedvezménnyel csökkenthetjük, így megkapjuk az adófizetési kötelezettséget.

Az eredménykimutatással ellentétben a mérlegben nem jelenik meg a rövid lejáratú kötelezettségek között társasági adófizetési kötelezettség, hanem a követeléseken belül az egyéb követelések között szerepel. Ennek oka, hogy a Társaság magasabb társasági adóelőleget fizetett az üzleti évben, mint a tényleges adófizetési kötelezettség, így adókövetelése keletkezett 23 m Ft értékben.

A 13. táblázat megmutatja, hogy osztalékot még nem állapítottak meg, így a mérleg szerinti eredmény megegyezik az adózott eredménnyel. A mérleg szerinti eredmény pozitív, így a tárgyévben a Társaság nyereségesen gazdálkodott.

Az IFRS szerinti beszámoló jóval érdekesebb az adók tekintetében, hiszen nem csak a társasági adót, hanem a helyi iparüzési adót és az innovációs járulékot is nyereségadónak tekinti. Emellett különbséget tesz a tényleges adó, és a halasztott adó között. Míg a tényleges adó a ténylegesen fizetendő tételeket jelenti, addig a halasztott adó a jövőben megfizetendő vagy levonható összeget fejezi ki. Ennek megfelelően a 14. táblázatban látható az adófizetési kötelezettség jelentős eltérése a Sztv. szerinti eredménykimutatásban megjelenítettthez képest.

14. táblázat: A Zwack Unicum Nyrt. IFRS alapján készült eredménykimutatásának részlete

Megnevezés	Összeg (m Ft)
Adózás előtti eredmény	1 852
<i>Eredményt terhelő adók</i>	<i>(359)</i>
Éves eredmény	1 493
Egyéb átfogó eredmény, adózás után	0
Éves teljes átfogó eredmény	1 493

Forrás: Saját szerkesztés a Zwack Unicum Nyrt. IFRS szerinti beszámolója alapján

Látható, hogy az adózás előtti eredmény az IFRS szerinti beszámolóban magasabb, mely az eredménykimutatásban szereplő bevételek, költségek, ráfordítások eltérő megjelenítéséből származik, valamint az eredményt terhelő adók is magasabb értéket vesznek

fel a Sztv. szerint elszámolt adófizetési kötelezettséghez viszonyítva. Az IFRS szerinti eredménykimutatásban 184 m Ft-tal magasabb az eredményt terhelő adók összege, mely nem abból ered, hogy magasabb az adózás előtti eredmény is, hanem abból, hogy helyi adót és halasztott adót is elszámolnak. Az eredményt terhelő adó alakulása így a következő:

15. táblázat: **A Zwack Unicum Nyrt. IFRS alapján számított eredményt terhelő adói**

Megnevezés	Összeg (m Ft)
Éves eredményre számított társasági adó	175
Helyi adók	209
Halasztott adó	(25)
Eredményt terhelő adók összesen	359

Forrás: Saját szerkesztés a Zwack Unicum Nyrt. IFRS szerinti beszámolója alapján

Jól szemlélteti a 15. táblázat az egyes adótípusok alakulását. A társasági adó összege ugyanannyi, mint a Sztv. szerinti beszámoló esetében, ezt viszont növeli az elszámolt helyi adó, és ha a halasztott adót nem vennénk figyelembe, akkor ezt az összeget mutatnánk ki eredményt terhelő adóként. Ezzel szemben azonban megjelenik a halasztott adó, mely a különbözeteiktől függően lehet követelés vagy kötelezettség. Esetünkben követelés szerepel, ami csökkenti az eredményt terhelő adó összegét, így ezen adók összesen 359 m Ft-ot tesznek ki. A helyi adók növelik, míg a halasztott adó csökkenti az eredményt terhelő adókat. A 15. táblázat alapján látható, hogy az éves eredmény pozitív, mely szintén alátámasztja, hogy a Társaság nyereséges gazdálkodást folytatott.

A Társaság kiegészítő mellékletében található megfogalmazás alapján a halasztott adók azoknak az ideiglenes különbözeteknek az adóhatásait tükrözik, melyek az eszközök és kötelezettségek könyv szerinti értékének és adózás szempontjából kimutatott összegek között fennállnak. Halasztott adót számolhatnak el a tárgyi eszközök és csomagolóanyagok értékcsökkenéséből, a követelések értékvesztéséből és a céltartalékokból adódó átmeneti különbözetre. Az átmeneti különbözetek alapján keletkezhet adókötelezettség és adókövetelés. A halasztott adó követelést akkor lehet kimutatni, amennyiben valószínű, hogy rendelkezésre fog állni olyan adóköteles nyereség, mellyel szemben a levonható, átmeneti különbözet felhasználható (I09).

Amint a fenti táblázatban is látható volt, a Társaságnak halasztott adókövetelése van, melyet a befektetett pénzügyi eszközökön belül jelenítünk meg. A mérlegben a halasztott adó 145 m Ft értékben szerepel, míg az eredménykimutatásban csak 25 m Ft értékben. Ennek magyarázata lehet, hogy ennyi követelés keletkezett a tárgyévben, a többi pedig az előző években.

A halasztott adó a következő tételekből áll össze.

16. táblázat: A Zwack Unicum Nyrt. IFRS alapján számított halasztott adó egyenlegei

Megnevezés	Eredményhatás (m Ft)
Tárgyi eszközök	30
Munkavállalói kölcsönök	0
Vevők	(2)
Csomagolóanyagok	(9)
Várható kötelezettségekre képzett céltartalék	(2)
Származékos ügylet értékelése	0
Vevőnél lévő göngyöleg miatti kötelezettség	1
Lízing kötelezettség	3
POS marketing anyagok átsorolása	(1)
Egyéb (jubileumi jutalmak, ki nem vett szabadság)	5
Összes halasztott adó követelés	25

Forrás: Saját szerkesztés a Zwack Unicum Nyrt. IFRS szerinti beszámolója alapján

A 16. táblázatból megállapíthatjuk, hogy főként a céltartalékok és az értékcsökkenések miatt keletkeztek az átmeneti különbözetek. A halasztott adókövetelés 25 m Ft-os egyenlege a halasztott adókövetelések és adókötelezettségek különbözetéből származik. Az eszközökben és forrásokban jelentkező halasztott adókötelezettségek és adókövetelések magyarázatául szolgál a következő táblázat:

17. táblázat: A halasztott adók levezetése

Megnevezés	Könyv szerinti érték és adóérték viszonya	Δ	Adó- követelés (m Ft)	Adó- kötelezettség (m Ft)	Eredményhatás (10%-os kulcs)
Tárgyi eszközök	<	-300	300		30
Vevők	>	20		20	-2
Csomagolóanyagok	>	90		90	-9
Várható	<	-20		20	-2

kötelezettségekre képzett céltartalék					
Vevőnél lévő göngyöleg miatti kötelezettség	>	10	10		1
Lízing kötelezettség	>	30	30		3
POS marketing anyagok átsorolása	<	-10		10	-1
Egyéb (jubileumi jutalmak, ki nem vett szabadság)	>	50	50		5

Forrás: Saját szerkesztés a Zwack Unicum Nyrt. IFRS szerinti beszámolója alapján

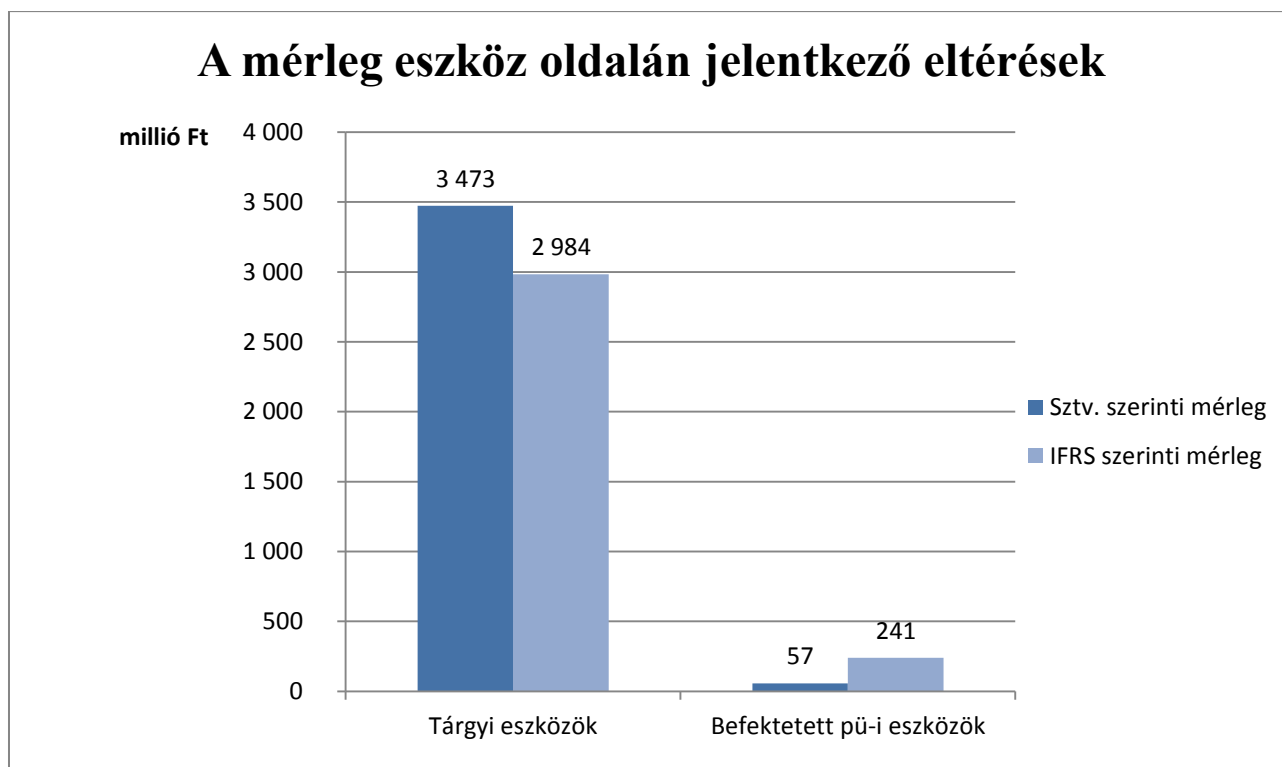
A tárgyi eszközök esetében halasztott adókövetelésről beszélhetünk, mely úgy keletkezik, hogy a számviteli nettó érték alacsonyabb, mint az adó szerinti nettó érték, azaz az értékcsökkenés elszámolása során számvitelileg magasabb leírási kulcsot használnak, mint az adótörvény szerint. Ezzel szemben a vevőknél és a csomagolóanyagoknál halasztott adókötelezettség keletkezik, mely úgy értelmezhető, hogy az eszközök számviteli nettó értéke magasabb adó szerinti értéküknél. A mérleg forrás oldalán található tételek értékelése ezzel ellentétes. A vevőnél lévő göngyöleg miatti kötelezettség, a lízingkötelezettség, és az egyéb tételek esetén halasztott adókövetelés keletkezik, mivel a könyv szerinti értékük magasabb, mint az adótörvény szerinti érték. Ugyanakkor a várható kötelezettségekre képzett céltartalékok és a marketing anyagok átsorolása esetén halasztott adókötelezettség kerül kimutatásra, hiszen könyv szerinti értékük alacsonyabb, mint az adóérték. Ezek az eltérések abból erednek, hogy az 1996. évi LXXXI. törvény a társasági adóról és az osztalékadóról a 2. számú mellékletében megfogalmazza az adó szerinti leírási kulcsokat, melyek eltérnek a számviteli törvény előírásaitól, hiszen a gazdálkodó az értékcsökkenések és értékvesztések elszámolása során az adótörvényben meghatározottaktól eltérő leírási kulcsot is megállapíthat (I11).

Az IFRS által alkalmazott halasztott adók elszámolása hasznos módszer, hiszen így elkülöníti a ténylegesen fizetendő, illetve a jövőben fizetendő adókötelezettségeket, illetve a jelenben visszajáró adóköveteléseket. Ezáltal valóban a számviteli eredmény alapján elszámolható adókat mutatja ki, így valósabb képet kapunk az eredményt terhelő adók tekintetében.

5. KÖVETKEZTETÉSEK, JAVASLATOK

Jelenleg Magyarországon csak a tőzsdén jegyzett vállalkozások kötelesek konszolidált beszámolóikat az IFRS-ekkel összhangban elkészíteni. Viszont ezen kívül már más társaságok is készítenek IFRS szerinti beszámolót, úgymint a Zwack Uncium Nyrt, akik bár tőzsdén jegyzettek, de egyedi beszámolót készítenek, mivel korábbi leányvállalatuk, a BULIV Kft. 2008-ban megszűnt. A tervek szerint következő lépésként a hitelintézetek számára kívánják kötelezővé tenni a standardok szerinti beszámoló készítését. Ezek azt támasztják alá, hogy itthon is egyre inkább közelítik a számviteli szabályozást a nemzetközi standardokhoz, mivel a gazdasági élet elvárásaihoz ezáltal lehet alkalmazkodni.

Az előző fejezetben a magyar szabályozás szerinti illetve az IFRS szerinti mérleget vizsgáltam, melyek között vannak hasonlóságok, de jelentős különbségek is, ezekből pedig fontos következtetéseket lehet levonni. Az egyik legszembeütőbb különbség a mérlegek eltérő felépítése, hiszen míg a magyar számvitel szabályozza a mérleg formáját, addig az IFRS csak egy minimális részletezettséget ír elő. A formán túlmenően a legelső megjelenő eltérés a mérlegfőösszegek különbözősége. A Sztv. szerinti mérlegfőösszeg 13 743 millió forint, ami 4,5%-kal magasabb, mint az IFRS szerinti 13 148 m Ft-os összeg. Ezen különbség az eszköz oldalon a tárgyi eszközök magasabb, és a befektetett pénzügyi eszközök alacsonyabb értékéből származik.

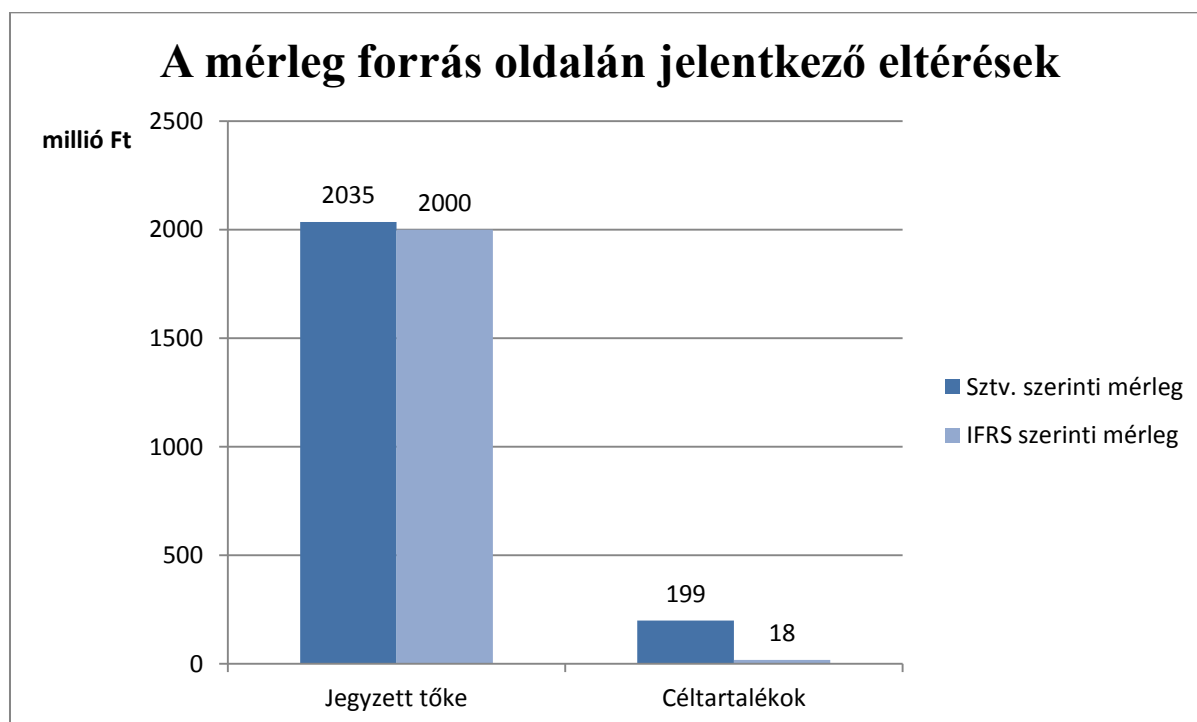
6. ábra: A Zwack Uncium Nyrt Sztv. és IFRS szerinti mérlegeinek eszköz oldalán jelentkező eltérései

Forrás: Saját szerkesztés a Zwack Unicum Nyrt. 2013/14. évi beszámolóí alapján

Ahogyan a táblázat is alátámasztja, mind a tárgyi eszközök, mind a befektetett pénzügyi eszközök között nagy különbségek vannak. A tárgyi eszközöknél megállapításra került, hogy a magasabb érték oka az, hogy eltérő hasznos élettartamokkal számolnak az értékcsökkenés elszámolása során. A Sztv. szerint magasabbak a hasznos élettartamok, így kevesebb értékcsökkenés kerül elszámolásra, emiatt nettó értékük, így mérlegértékük magasabb lesz. Ennek oka lehet, hogy a Számviteli törvény szerinti beszámolóban az Adótörvényhez igazodva határozzák meg a hasznos élettartamokat, míg az IFRS esetében a hasznos élettartamok a tényleges élettartamnak megfelelőek. A különbség nem a tárgyi eszközök értékelési módszerének eltéréséből ered, hiszen mindkét esetben a bekerülési érték modellt használják. Az IFRS szerint lehetőség van az átértékelési modell alkalmazására is, melynek következtében a valósághoz közelebb álló értékeken tarthatnák nyilván az eszközöket.

A befektetett pénzügyi eszközöknél a halasztott adókövetelés elszámolása növeli az IFRS szerinti értéket 145 millió forinttal, míg ez a tétel a hazai szabályozás szerint készült mérlegből hiányzik, mivel nincs lehetőség halasztott adók elszámolására. Bár ez az összeg növeli a befektetett pénzügyi eszközök értékét, a tárgyi eszközök miatti jelentős különbségnek van nagy hatása a mérlegfőösszegek eltérésére.

A forrás oldalon a saját tőkén belül főként a jegyzett tőkék eltérése, illetve a céltartalékok különböző összege okozza a mérlegfőösszegek különbözőségét.

7. ábra: A Zwack Unicum Nyrt. Sztv. és IFRS szerinti mérlegeinek forrás oldalán jelentkező eltérések

Forrás: Saját szerkesztés a Zwack Unicum Nyrt. 2013/14. évi beszámolója alapján

A jegyzett tőke értéke a Sztv. szerinti beszámolóban a visszaváltható likvidációs elsőbbségi részvények miatt nagyobb, melyet az IFRS-ben nem számolhatunk el a jegyzett tőke részeként. Míg a céltartalékok esetén pedig azért áll fenn ilyen nagy különbség, mivel az IFRS jóval kevesebb esetben teszi lehetővé a céltartalékok elszámolását, így az évek alatt képzett céltartalékok eltérő nagysága miatt, az állományukban is meghatározó nagyságú különbség keletkezik.

Az értékelési és megjelenítési különbségek folytán a beszámoló adatait felhasználók eltérő következtetésekre juthatnak a Társaság megítélésével kapcsolatban. Ha kiszámítjuk az összes eladósodottság mutatót, akkor a Sztv. szerinti adatokkal 19,6%-os értéket, míg az IFRS alapján magasabb 22,4%-os értéket kapunk, tehát ebben a mutatóban megjelenik az eltérő mérlegfőösszegek hatása. Az általános likviditási mutatót tekintve - melyre nagyon kedvező értékeket kapunk – a hazai beszámoló alapján 5,6-os értéket, míg az IFRS szerint alacsonyabb 3,8-as értéket kapunk. A likviditási mutatók eltérő értékét a kötelezettségek eltérő értékelése, és ezen belül a céltartalékok, kötelezettségek közötti megjelenése befolyásolja nagymértékben.

Megállapítható az, hogy mind a mérlegtételekkel kapcsolatban, mind az adó elszámolásával és megjelenítésével kapcsolatban vannak hasonlóságok, de jelentősnek tekinthető eltérések is adódnak. A dolgozat keretében ugyanazon vállalat, ugyanazon vagyonelemeit vizsgáltam, így az eltérések a beszámolás eltérő szabályozása miatt adódnak. A befektetőknek, illetve ezen számviteli információkat felhasználóknak megfelelő szakmai ismeretekkel kell rendelkezniük mind a hazai, mind a nemzetközi számvitel tekintetében az eltérő adatok értelmezéséhez, bár a Társaság kiegészítő mellékletei részletes információkat és számításokat tartalmaznak egyes tételekkel kapcsolatosan.

Véleményem szerint szükség van felkészült, naprakész számviteli szakemberek képzésére, akik a nemzetközi számviteli standardok mind szélesebb körű elterjedése esetén is segíthetik a döntéshozókat a megfelelő döntések meghozatalában, illetve részt vehetnek a szakmai szempontból megfelelő és hasznosítható beszámolók összeállításában.

Továbbá úgy gondolom, hogy az IFRS-ek magyarországi bevezetésének újdonságát mutatja, hogy még a Zwack Unicum Nyrt. beszámolójában is bekerülési értéken értékelik a tárgyi eszközöket, nem pedig valós értéken, amely a valósághoz jóval közelebbi adatokat eredményezne, pedig a Társaság már 2005 óta IFRS szerinti beszámolót is készít. Tehát az

IFRS-ek bevezetésének egy folyamatos, de megfontolt folyamatnak kell lennie, hogy a cégek kellően felkészülhessenek a változásokra, és igazodni tudjanak a megváltozott igényekhez.

ÖSSZEFOGLALÁS

Mivel hazánkban és világszerte is aktuális téma az IFRS-ek bevezetése, illetve a nemzeti számviteli rendszerek közelítése a nemzetközi standardokhoz, így diplomadolgozatom céljának tűztem ki a hazai szabályozás és a nemzetközi standardrendszer bemutatását, illetve a köztük lévő különbségek és hasonlóságok feltárását egy gyakorlati példán, a Zwack Unicum Nyrt. elemzésén keresztül.

Az elméleti ismeretek bemutatását a hazai számviteli törvény, a 2000. évi C. törvény fontosabb és alapvető szabályainak összefoglalásával kezdtem, melyek az IFRS-eket és a Keretelvek megértését is segítik. Ezt követően a két nagy nemzetközi számviteli rendszer, a US GAAP és az IFRS főbb jellemzőit mutattam be, majd pedig a nemzetközi pénzügyi beszámolási standardok bevezetésének hazai folyamatát és állapotát ismertettem.

Az elemző rész során használt standardok is bemutatásra kerültek, melyek alapján megismerhetők az egyes tételek elszámolásával és megjelenítésével kapcsolatos egyezőségek és különbségek.

A Zwack Unicum Nyrt. mérlegeinek elemzése során számos eltérés került felszínre, melyek alapján a mérlegfőösszeg és a Társaság tárgyévi eredménye is eltér egymástól a két beszámolóban. Mindezek befolyásolhatják a Társaság megítélését.

Ez alapján az a következtetés szűrhető le, hogy felkészült és naprakész szakmai ismeretekkel rendelkező számviteli szakemberekre van szükség, akik egyrészt képesek a nemzetközi szabályozás alapján elkészíteni egy vállalkozás beszámolóját, másrészt képesek az eltérő elszámolások és értékelések alapján számított adatok értelmezésére.

Véleményem szerint a jövőben az IFRS lesz az egyetlen nemzetközi számviteli rendszer, melynek alkalmazásához egyre több ország fog csatlakozni. Ugyanakkor, ahogy jelenleg is zajlik az új standardok kidolgozása és módosítása, az IASB is lépést fog tartani a változó környezettel, így mindig a naprakész és megvalósítható, alkalmazható standardok létrehozását fogja szem előtt tartani. Így a belátható jövőben valóban megvalósul az IASB azon célja, hogy világszerte összehasonlítható beszámolókat készítsenek a vállalkozások.

SZAKIRODALMI JEGYZÉK

Könyvek, cikkek:

Alexander, D. - Nobes, C. (2010): Financial Accounting – an international introduction.

Pearson Education Limited, Essex, 477 p.

Alfredson, K. – Leo, K. – Picker, R. – Pacter P. – Radford, J. – Wise, V. (2007): Applying international financial reporting standards. Wiley & Sons Australia Ltd, Australia, 1235 p.

Bartha Á. – Gellért H. – Madarasiné Dr. Szirmai A. (2013): Nemzetközi számviteli ismeretek. Perfekt Gazdasági Tanácsadó, Oktató és Kiadó Zrt, Budapest, 302 p.

Batka A. – Boros J. – Fekete I. – Jakab K. – Kapásiné Búza M. – Ladó J. – Mészáros L. – Nagy G. – Pankucsi Z. – Sipos P. – Somogyiné Kováts E. – Sulyok K. – Székács P. – Sztanó I. – Tardos Á. (2006): Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok (IFRS-ek) 2006. MKVK OK, Budapest, 1100 p.

Beke J. (2013): Nemzetközi számviteli harmonizáció elvi és gyakorlati lehetősége. Typotex Elektronikus Kiadó Kft, Budapest, 204 p.

Cameran, M. – Campa, D. – Pettinicchio, A. (2014): IFRS Adoption Among Private Companies: Impact on Earnings Quality. Journal of Accountig, Auditing & Finance. Vol. 29. Issue 3. pp. 278-305.

Csécsy Gy. – Fézer T. – Hajnal Zs. – Károlyi G. – Petkó M. – Törő E. (2011): A gazdasági szféra ügyletei. Debreceni Egyetemi Kiadó, Debrecen, 428 p.

Dobó Nándor (2013): A számviteli törvény 2013. Perfekt Gazdasági Tanácsadó, Oktató és Kiadó Zrt, Budapest, 120 p.

Éva Katalin (2010): Számvitel-elemzés I. Perfekt Gazdasági Tanácsadó, Oktató és Kiadó Zrt, Budapest, 630 p.

Fézer T. – Károlyi G. – Petkó M. – Törő E. (2009): A gazdasági szféra alanyai – gazdasági társaságok. Kossuth Egyetemi Kiadó, Debrecen, 290 p.

Gornik-Tomaszewski, S. (2010): IFRS in the United States: Challenges and Opportunities. Review of Business. Vol. 30. Issue 2. pp. 59-71.

Himber P. – Kapásiné dr. Buza M. – Kovácsné Soós P. (2007): Számvitelelemzés II. Perfekt Gazdasági Tanácsadó, Oktató és Kiadó Zrt, Budapest, 541 p.

Kaliczka Nándor (2012): Az értékcsökkenés megragadásának elméleti és gyakorlati vizsgálata. Számviteli tanácsadó. 4. évf. 2. sz. pp. 1-13.

Kozma A. (2001a): Vázlatok a számviteli tanulásához 1. kötet. Keletlombard Kft, Debrecen. 107. p.

Kozma A. (2001b): Vázlatok a számvitel tanulásához 2. kötet. Keletlombard Kft, Debrecen, 245 p.

Lakatos L. – Kovács D. – Mohl G. – Rózsa I. – Madarasiné Dr. Szirmai A. (2013): Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok elmélete és gyakorlata 2013. Magyar Könyvvizsgálói Kamara, Budapest, 1036 p.

Madarasiné Szirmai A. – Matukovics G. (2003+): IAS vs US GAAP (Hazai és nemzetközi jogszabályok, szabványmagyarázatok gyűjteménye). Verlag Dashöfer Kft, Budapest.

Madarasiné Szirmai Andrea (2004): A nemzetközi számviteli standardok (IAS, IFRS) jelentősége I. Szám-adó: gazdasági hírlevél. 13. évf. 2. sz. pp. 3-8.

Molnár Cs. (2013a): IFRS-ek hazai alkalmazásának lehetősége. Számvitel – Adó – Könyvvizsgálat. 55. évf. 10. sz. pp. 465.

Molnár Cs. (2013b): IFRS-ek hazai bevezetése – az alkalmazók körének meghatározása. Számvitel – Adó – Könyvvizsgálat. 55. évf. 11. sz. pp. 515.

Novák M. (2005): Bevezetés a nemzetközi beszámolóképzésbe. SALDO Pénzügyi Tanácsadó és Informatikai Rt, Budapest, 91 p.

Parr, R. – Smith, G. (2005): Intellectual Property: Valuation, Exploitation, and Infringement Damages. John Wiley & Sons Inc. 864 p.

Rózsa I. (2014): Egységes szerkezetű struktúra vagy standardalapú rendszer? Valóban csak a tartalom számít? Számvitel – Adó – Könyvvizsgálat. 56. évf. 5. sz. pp. 230-232.

Tuboly Z. (2014): Specialitások az IFRS-beszámolók összeállításánál. Számvitel – Adó – Könyvvizsgálat. 56. évf. 6. sz. pp. 276-277.

Internetes hivatkozások:

I01: Website of the IFRS Foundation and the IASB (2014): Who we are and what we do.

http://www.ifrs.org/The-organisation/Documents/WhoWeAre_JAN-2014_ENG.PDF, letöltés dátuma: 2014. október 15.

I02: IAS Plus (2014): IAS 16 – Property, Plant and Equipment.

<http://www.iasplus.com/en/standards/ias/ias16>, letöltés dátuma: 2014. szeptember 28.

I03: IAS Plus (2014): IAS 37 – Provisions, Contingent Liabilities and Contingent Assets.

<http://www.iasplus.com/en/standards/ias/ias37>, letöltés dátuma: 2014. szeptember 28.

I04: Nemzeti Adó- és Vámhivatal (2014): A társasági adó legfontosabb szabályai 2014.

http://www.nav.gov.hu/data/cms320018/41.sz.fuzet_A_tarsasagi_ado_alapveto_szabalyai.pdf, letöltés dátuma: 2014. augusztus 19.

I05: Zwack Unicum Nyrt. (2014): Zwack történet. <http://zwack.hu/hu/cegunk/zwack-tortenet/#tartalom>, letöltés dátuma: 2014. július 17.

I06: Zwack Unicum Nyrt. (2013): Fenntarthatósági jelentés 2013.

http://zwack.hu/files/cegunk_fenntarthatosag-napjainkban_fenntarthatosagi-riport---2013--julius-22-/ZWACK_Fenntarthatosagi%20riport_2013_HU.pdf, letöltés dátuma: 2014. július 17.

I07: Zwack Unicum Nyrt. (2014): A Zwack export története.

<http://zwackexport.hu/hu/history/>, letöltés dátuma: 2014. július 17.

I08: Zwack Unicum Nyrt. (2014): Partnereink. <http://zwackexport.hu/hu/partners/>, letöltés dátuma: 2014. július 17.

I09: Zwack Unicum Nyrt. (2014): Éves jelentés a 2013-14-es üzleti évről.

http://zwack.hu/files/befektetoknek_penzugyi-jelentesek_eves-jelentesek_2014_eves-jelentes-a-2013-14-es-uzleti-evrol_hu_1403794941/Zwack_Eves_Jelentes_magyar_1314.pdf, letöltés dátuma: 2014. július 17.

I10: Hatályos Jogszabályok Gyűjteménye (2014): 2000. évi C. törvény a

számvitelről. http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A0000100.TV, letöltés dátuma: 2014. július 10.

I11: 1996. évi LXXXI. törvény a társasági adóról és az osztalékadóról (2014):

http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=99600081.TV, letöltés dátuma: 2014. október

2.

MELLÉKLETEK

1. számú melléklet

A mérleg IFRS szerint minimálisan előírt tagolása

- „ (a) ingatlanok, gépek, berendezések;
- (b) befektetési célú tárgyi eszközök
- (c) értékesítési célú tárgyi eszközök
- (d) immateriális javak
- (e) pénzügyi eszközök
- (f) befektetések tőkemódszer szerint
- (g) biológiai eszközök
- (h) készletek
- (i) vevők és egyéb követelések
- (j) készpénz és azzal egyenértékű pénzeszközök
- (k) szállítók és más kötelezettségek
- (l) pénzügyi kötelezettségek
- (m) jövedelemadó követelés vagy kötelezettség az IAS 12 szerint
- (n) halasztott adókötelezettség vagy követelés az IAS 12 szerint
- (o) hosszú lejáratú kamatozó kötelezettség
- (p) céltartalék
- (q) kisebbségi tulajdonosok részesedése
- (r) kibocsátott részvénytőke (jegyzett tőke) és tartalékok”

Forrás: Novák M. (2005): Bevezetés a nemzetközi beszámolóképzésbe. SALDO Pénzügyi Tanácsadó és Informatikai Rt, Budapest, 91 p.

A Zwack Unicum Nyrt. 2000. évi C. törvény alapján készült mérlege a 2012/13-as és 2013/14-es üzleti évre vonatkozóan (adatok ezer forintban)

A tétel megnevezése	2013.03.31	2014.03.31
A. Befektetett eszközök	3 729 747	3 601 514
<i>I. Immateriális javak</i>	59 879	71 158
Alapítás-átszervezés aktivált értéke	0	0
Kísérleti fejlesztés aktivált értéke	0	0
Vagyoni értékű jogok	42 600	51 162
Szellemi termékek	17 279	19 996
Üzleti vagy cégérték	0	0
Immateriális javakra adott előlegek	0	0
Immateriális javak értékhelyesbítése	0	0
<i>II. Tárgyi eszközök</i>	3 604 942	3 472 867
Ingatlanok és kapcsolódó vagyon értékű jogok	2 659 392	2 592 342
Műszaki berendezések, gépek, járművek	433 973	397 505
Egyéb berendezések, felszerelések, járművek	446 126	441 649
Tenyészállatok	0	0
Beruházások, felújítások	65 451	32 599
Beruházásokra adott előlegek	0	8 772
Tárgyi eszközök értékhelyesbítése	0	0
<i>III. Befektetett pénzügyi eszközök</i>	64 926	57 489
Tartós részesedés kapcsolt vállalkozásban	15 718	15 718
Tartósan adott kölcsön kapcsolt vállalkozásban	0	0
Egyéb tartós részesedés	1 850	1 850
Tartósan adott kölcsön egyéb rész. viszonyban álló vállalk.	0	0
Egyéb tartósan adott kölcsön	47 358	39 921
Tartós hitelviszonyt megtestesítő értékpapír	0	0
Befektetett pénzügyi eszközök értékhelyesbítése	0	0
B Forgóeszközök	9 270 379	9 999 604
<i>I. Készletek</i>	2 567 871	2 182 235
Anyagok	561 270	481 446
Befejezetlen termelés és félkész termékek	826 253	677 813
Növendék-, hízó és egyéb állatok	0	0
Késztermékek	615 631	512 917
Áruk	564 717	510 059
Készletre adott előlegek	0	0
<i>II. Követelések</i>	2 087 027	1 810 726
Követelések áruszállításból és szolgáltatásból (vevők)	1 872 533	1 694 107
Követelések kapcsolt vállalkozással szemben	0	0

Követelések egyéb rész. viszonyban l. vállalkozással szemben	0	0
Váltókövetelések	0	0
Egyéb követelések	214 494	116 619
<i>III. Értékpapírok</i>	0	0
Részesedés kapcsolt vállalkozásban	0	0
Egyéb részesedés	0	0
Saját részvények, saját üzletrészek	0	0
Forgatási célú hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	0	0
<i>IV. Pénzeszközök</i>	4 615 481	6 006 643
Pénztár, csekkek	350	205
Bankbetétek	4 615 131	6 006 438
C Aktív időbeli elhatárolások	127 482	141 693
Bevételek aktív időbeli elhatárolása	34 454	29 544
Költségek, ráfordítások aktív időbeli elhatárolása	93 028	112 149
Halasztott ráfordítások	0	0
Eszközök (aktívák) összesen	13 127 608	13 742 811

A tétel megnevezése	2013.03.31	2014.03.31
D Saját tőke	9 538 249	11 053 067
<i>I. Jegyzett tőke</i>	<i>2 035 000</i>	<i>2 035 000</i>
54. sorból: visszavásárolt tulajdoni részesedés névértéken	0	0
<i>II. Jegyzett, de még be nem fizetett tőke</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>III. Tőketartalék</i>	<i>264 044</i>	<i>264 044</i>
<i>IV. Eredménytartalék</i>	<i>7 239 205</i>	<i>7 239 205</i>
<i>V. Lekötött tartalék</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>VI. Értékelési tartalék</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>VII. Mérleg szerinti eredmény</i>	<i>0</i>	<i>1 514 818</i>
E Céltartalékok	213 221	198 502
Céltartalék a várható kötelezettségekre	213 221	198 502
Céltartalék a jövőbeni költségekre	0	0
Egyéb céltartalék	0	0
F Kötelezettségek	2 630 573	1 776 248
<i>I. Hátrasorolt kötelezettségek</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Hátrasorolt kötelezettségek kapcsolt vállalk. sz.	0	0
Hátrasorolt köt. egyéb rész. viszonyban l. váll. sz.	0	0
Hátrasorolt kötelezettségek egyéb gazdálkodóval sz.	0	0
<i>II. Hosszú lejáratú kötelezettségek</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Hosszú lejáratra kapott kölcsönök	0	0
Átváltoztatható kötvények	0	0
Tartozások kötvénykibocsátásból	0	0
Beruházási és fejlesztési hitelek	0	0

Egyéb hosszú lejáratú hitelek	0	0
Tartós kötelezettségek kapcsolt vállalkozással szemben	0	0
Tartós köt. Egyéb rész. Viszonyban lévő váll. Szemben	0	0
Egyéb hosszú lejáratú kötelezettségek	0	0
III. Rövid lejáratú kötelezettségek	2 630 573	1 776 248
Rövid lejáratú kölcsönök	0	0
81. sorból: átváltoztatható kötvények	0	0
Rövid lejáratú hitelek	0	0
Vevőtől kapott előlegek	0	576
Kötelezettségek áruszállításból és szolgáltatásból (szállítók)	754 483	999 828
Váltótartozások	0	0
Rövid lejáratú kötelezettségek kapcsolt váll. Szemben	775 001	0
Rövid lejáratú köt. egyéb rész viszonyban lévő váll. szemben	0	0
Egyéb rövid lejáratú kötelezettségek	1 861 175	775 844
G Passzív időbeli elhatárolások	745 565	714 994
Bevételek passzív időbeli elhatárolása	17 409	14 674
Költségek, ráfordítások passzív időbeli elhatárolása	723 334	696 609
Halasztott bevételek	4 822	3 711
Források (passzívák) összesen	13 127 608	13 742 811

A Zwack Unicum Nyrt. 2000. évi C. törvény alapján készült eredménykimutatása a 2012/13-as és 2013/14-es üzleti évre vonatkozóan (adatok ezer forintban)

A tétel megnevezése	2013.03.31	2014.03.31
01. Belföldi értékesítés nettó árbevétele	20 499 362	20 331 660
02. Export értékesítés nettó árbevétele	1 763 591	1 816 178
<i>I. Értékesítés nettó árbevétele</i>	<i>22 262 953</i>	<i>22 147 838</i>
03. Saját termelésű készletek állományváltozása	90 235	-251 154
04. Saját előállítású eszközök aktivált értéke	165 141	120 853
<i>II. Aktivált saját teljesítmények értéke</i>	<i>255 376</i>	<i>-130 301</i>
<i>III. Egyéb bevételek</i>	<i>201 720</i>	<i>155 850</i>
Ebből: visszaírt értékvesztés	7 187	11 665
05. Anyagköltség	3 177 184	3 002 776
06. Igénybe vett szolgáltatások értéke	4 163 501	3 721 879
07. Egyéb szolgáltatások értéke	74 117	83 529
08. Eladott áruk beszerzési értéke	1 944 845	1 975 513
09. Eladott, (közvetített) szolgáltatások értéke	7 010	2 737
<i>IV. Anyagjellegű ráfordítások</i>	<i>9 366 657</i>	<i>8 786 434</i>
10. Bérköltség	1 578 109	1 582 639
11. Személyi jellegű egyéb kifizetések	440 872	414 102

12. Bérjárulékok	520 660	512 401
<i>V. Személyi jellegű ráfordítások</i>	2 539 641	2 509 142
<i>VI. Értékcsökkenési leírás</i>	415 689	432 778
<i>VII. Egyéb ráfordítások</i>	9 163 074	8 795 567
ebből: értékvesztés	140 317	45 624
A. Üzemi tevékenység eredménye	1 234 988	1 649 466
13. Kapott (járó) osztalék és részesedés	0	0
Ebből: kapcsolt vállalkozástól kapott	0	0
14. Részesedések értékesítésének árfolyamnyeresége	0	0
15. Befektetett pénzügyi eszközök kamatai árfolyamnyeresége	0	0
Ebből: kapcsolt vállalkozástól kapott	0	0
16. Egyéb kapott kamatok és kamatjellegű bevételek	201 875	163 054
Ebből: kapcsolt vállalkozástól kapott	0	0
17. Pénzügyi műveletek egyéb bevételei	122 694	72 724
<i>VIII. Pénzügyi műveletek bevételei</i>	324 569	235 778
18. Befektetett pénzügyi eszközök árfolyamvesztesége	0	0
Ebből: kapcsolt vállalkozásnak adott	0	0
19. Fizetendő kamatok és kamatjellegű ráfordítások	0	1
Ebből: kapcsolt vállalkozásnak adott	0	0
20. Részesedések, értékpapírok, bankbetétek, értékvesztése	0	0
Ebből: kapcsolt vállalkozásnak adott		0
21. Pénzügyi műveletek egyéb ráfordításai	144 901	66 358
<i>IX. Pénzügyi műveletek ráfordításai</i>	144 901	66 359
B. Pénzügyi műveletek eredménye	179 668	169 419
C. Szokásos vállalkozási eredmény	1 414 656	1 818 885
<i>X. Rendkívüli bevételek</i>	22 618	3 727
<i>XI. Rendkívüli ráfordítások</i>	144 179	132 625
D. Rendkívüli eredmény	-121 561	-128 898
E. Adózás előtti eredmény	1 293 095	1 689 987
<i>XII. Adófizetési kötelezettség</i>	94 631	175 169
F. Adózott eredmény	1 198 464	1 514 818
22. Eredménytartalék igénybevétele osztalékra, részesedésre	378 661	0
23. Fizetett (jávahagyott) osztalék, részesedés	1 577 125	0
G. Mérleg szerinti eredmény	0	1 514 818

3. számú melléklet

A Zwack Unicum Nyrt. IFRS alapján készült mérlege a 2012/13-as és 2013/14-es üzleti évre vonatkozóan (adatok millió forintban)

A tétel megnevezése	2014.03.31	2013.03.31
Befektetett eszközök	3 303	3 455
Tárgyi eszközök	2 951	3 146
Immateriális javak	78	64
Csomagolóanyagok	33	24
Befektetések társult vállalkozásban	65	65
Részesedések	2	2
Dolgozói kölcsönök	29	34
Halasztott adó	145	120
Forgóeszközök	9 845	9 019
Készletek	1 901	2 201
Vevők és egyéb követelések	1 937	2 203
Pénzeszközök	6 007	4 615
ESZKÖZÖK ÖSSZESEN	13 148	12 474

A tétel megnevezése	2014.03.31	2013.03.31
Saját tőke	10 202	10 259
Jegyzett tőke	2 000	2 000
Tőketartalék	165	165
Eredménytartalék	8 037	8 094
Saját tőke összesen	10 202	10 259
Hosszú lejáratú kötelezettségek	365	332
Egyéb pénzügyi kötelezettségek	365	332
Rövid lejáratú kötelezettségek	2 581	1 883
Szállítók és egyéb kötelezettségek	2 563	1 843
Céltartalékok	18	40
Kötelezettségek összesen	2 946	2 215
FORRÁSOK ÖSSZESEN	13 148	12 474

A Zwack Unicum Nyrt. IFRS alapján készült eredménykimutatása a 2012/13-as és 2013/14-es üzleti évre vonatkozóan (adatok millió forintban)

A tétel megnevezése	2014.03.31	2013.03.31
Bevételek	11 775	12 078
Anyagköltség és anyagjellegű ráfordítások	5 225	5 591
Személyi jellegű ráfordítások	2 399	2 441

Értécsökkenési leírás	505	540
Egyéb működési költségek	2 398	2 444
Működési költségek	10 527	11 016
Egyéb működési bevételek	487	496
Működési eredmény	1 735	1 558
Kamatbevételek	163	202
Kamatráfordítások és egyéb hasonló költségek	48	5
Nettó pénzügyi bevételek	115	197
Részesedés társult vállalkozás nyereségéből	2	22
Adózás előtti eredmény	1 852	1 777
Eredményt terhelő adók	359	333
Éves eredmény	1 493	1 444
Egyéb, átfogó eredmény, adózás után	0	0
Éves teljes átfogó eredmény	1 493	1 444
Egy részvényre jutó hozam (Ft/részvény)	747	722

Az összes eladósodottság mutató és az általános likviditási mutató kiszámítása

$$\text{Összes eladósodottsági mutató} = \frac{\text{Összes eszköz} - \text{Saját tőke}}{\text{Összes eszköz}}$$

$$\text{Általános likviditási mutató} = \frac{\text{Forgóeszközök}}{\text{Rövid lejáratú kötelezettségek}}$$

Forrás: Dr. Tarnóczy Tibor (2012): Pénzügyi kimutatások elemzése előadás.